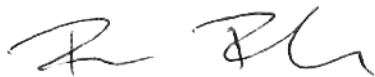
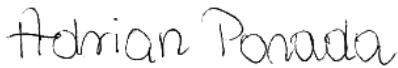

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO DLA OBRĘBU SAMBOROWICZKI

GMINA PRZEWORNO

Opracowanie sporządzili:

dr inż. Paweł Pach PLANISTA PRZESTRZENNY - URBANISTA ul. Czereśniowa 2A, 55-003 Wojnowice tel. 604 709 885	dr inż. Paweł Pach – kierujący zespołem	
	dr inż. Adrian Porada	
	mgr inż. Klaudia Pupin	

Spis treści

1. Podstawa formalno – prawna sporządzenia prognozy	2
2. Przedmiot, cel i zakres prognozy.....	3
3. Metodyka sporządzenia prognozy	3
4. Informacje o zawartości, głównych celach projektowanego dokumentu oraz jego powiązaniach z innymi dokumentami.....	4
5. Określenie, analiza i ocena stanu i funkcjonowania środowiska.....	5
5.1. Położenie administracyjne i sieć osadnicza	5
5.2. Położenie geograficzne.....	5
5.3. Rzeźba terenu i budowa geologiczna.....	5
5.4. Warunki wodne.....	6
5.5. Warunki glebowe.....	7
5.6. Fauna i flora.....	7
5.7. Warunki klimatyczne.....	8
5.8. Obszary objęte ochroną prawną.....	10
5.9. Analiza stanu środowiska	12
6. Stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem.....	17
7. Istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody.....	17
8. Ocena rozwiązań funkcjonalno – przestrzennych	18
9. Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego planu miejscowego oraz sposoby w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania planu.....	20
9.1. Cele ochrony środowiska na szczeblu międzynarodowym	20
9.2. Cele ochrony środowiska na szczeblu wspólnotowym.....	20
9.3. Cele ochrony środowiska na szczeblu krajowym	21
10. Przewidywane znaczące oddziaływania na środowisko wynikające z projektowanego przeznaczenia terenu i realizacji ustaleń miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.....	25
10.1. Możliwe oddziaływania na elementy środowiska	26
10.2. Analiza i ocena oddziaływania na poszczególne elementy środowiska:	27
11. Ocena skutków dla istniejących form ochrony przyrody oraz innych obszarów chronionych	28
12. Ocena zmian w krajobrazie	30
13. Rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko	30
14. Rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projekcie planu	31
15. Propozycje ustaleń sprzyjających ochronie środowiska.....	32
16. Propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień planu miejscowego oraz częstotliwości jej przeprowadzania	32
17. Informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko	34
18. Streszczenie w języku niespecjalistycznym	34

ZALĄCZNIKI:

1. Oświadczenie kierującego zespołem o spełnieniu wymagań, o których mowa w art. 74a ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko.
2. Załącznik graficzny do prognozy.

1. Podstawa formalno – prawna sporządzenia prognozy

- Ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1130 z późn. zm.);
- Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 54 z późn. zm.);
- Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1112);
- Uchwała Rady Gminy Przeworno Nr LXIX/295/24 Rady Gminy Przeworno z dnia 22 marca 2024 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obrębu Samborowiczki.

Przy sporządzaniu prognozy uwzględniono przepisy prawne i opracowania:

- Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1478).
- Ustawa z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1087 z późn. zm.);
- Ustawa z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1587 z późn. zm.);
- Ustawa z dnia 28 września 1991 r. o lasach (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 530 z późn. zm.);
- Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. Prawo geologiczne i górnicze (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1290);
- Ustawa z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 82);
- Ustawa z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1292);
- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2010 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. z 2019 r. poz. 1839 z późn. zm.);
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia z dnia 1 września 2016 r. w sprawie sposobu prowadzenia oceny zanieczyszczenia powierzchni ziemi (Dz. U. z 2016 r. poz. 1395).

Wykorzystano także poniższe opracowania:

- Dolnośląskie Biuro Geodezji i Terenów Rolnych. (2019). *Aktualizacja Planu urzędniowo-rolnego gminy Przeworno (projekt)*. Wrocław: Dolnośląskie Biuro Geodezji i Terenów Rolnych;
- GIOŚ, RWMŚ (2020). *Stan Środowiska w województwie dolnośląskim Raport 2020*. Wrocław: Główny Inspektorat Ochrony Środowiska, Departament Monitoringu Środowiska, Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska we Wrocławiu;
- GIOŚ, RWMŚ. (2019). *Klimat akustyczny w wybranych punktach Województwa Dolnośląskiego w 2018 roku*. Wrocław: Główny Inspektorat Ochrony Środowiska, Departament Monitoringu Środowiska, Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska we Wrocławiu;
- GIOŚ, RWMŚ. (2019). *Ocena stopnia zanieczyszczenia gleb w Województwie Dolnośląskim w 2018 roku*. Wrocław: Główny Inspektorat Ochrony Środowiska, Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska we Wrocławiu;
- GIOŚ, WIOŚ. (2024). *Roczna ocena jakości powietrza w województwie dolnośląskim. Raport wojewódzki za rok 2023*. Wrocław: Główny Inspektorat Ochrony Środowiska, Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska we Wrocławiu;
- Kondracki J. (1994). *Geografia Polski: mezoregionu fizyczno-geograficzne*. Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PWN;
- Okołowicz, W.; Martyn D. (1979). *Regiony klimatyczne Polski*. (w:) Atlas geograficzny Polski. Warszawa: PPWK;
- *Polityka Ekologiczna Państwa 2030*, przyjęta uchwałą nr 67 Rady Ministrów z dnia 16 lipca 2019 r. w sprawie przyjęcia "Polityki ekologicznej państwa 2030 - strategii rozwoju w obszarze środowiska i gospodarki wodnej" (M.P. 2019 poz. 794);
- *Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Przeworno* przyjęte uchwałą Rady Gminy Przeworno Nr XLIV/201/22 z dnia 28 października 2022 r.
- WIOŚ (2018) *Ocena stanu jednolitych części wód powierzchniowych na terenie Województwa Dolnośląskiego za rok 2017*. Wrocław: Wojewódzki Inspektorat Ochrony środowiska we Wrocławiu.
- WIOŚ. (2018). *Ocena jakości wód podziemnych województwa Dolnośląskiego. Rok 2017*. Wrocław: Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska;
- *Wojewódzki Program Ochrony Środowiska Województwa Dolnośląskiego na lata 2022-2025 z perspektywą do 2029 roku*, przyjęty uchwałą Nr XLVII/939/22 Sejmiku Województwa Dolnośląskiego, Wrocław 2022 r.

2. Przedmiot, cel i zakres prognozy

Przedmiotem opracowania jest obszar objęty miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego, sporządzanym na podstawie uchwały Nr LXIX/295/24 Rady Gminy Przeworno z dnia 28 marca 2024 r. w sprawie *przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obrębu Samborowiczki*.

Celem prognozy jest ocena wpływu projektowanych rozwiązań planistycznych na środowisko przyrodnicze. Opracowanie wykonane zostało w granicach obszaru objętego projektem miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego z uwzględnieniem oddziaływania zawartych w nim zapisów.

3. Metodyka sporządzenia prognozy

Obowiązek sporządzenia prognozy oddziaływania ustaleń projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obrębu Samborowiczki (zwanej w dalszej części opracowania prognozą), wynika z ustaleń zawartych w art. 51 ust 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko. Natomiast zakres informacji wymaganych w prognozie został określony w art. 51 ust. 2 ww. ustawy.

Zgodnie z powyższym artykułem prognoza:

- **zawiera:**

- 1) informacje o zawartości, głównych celach projektowanego dokumentu oraz jego powiązaniach z innymi dokumentami,
- 2) informacje o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy,
- 3) propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzania,
- 4) informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko,
- 5) streszczenie sporządzone w języku niespecjalistycznym;
- 6) oświadczenie kierującego zespołem, o spełnieniu wymagań, o których mowa w art. 74a ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, stanowiące załącznik do prognozy

- **określa, analizuje i ocenia:**

- 1) istniejący stan środowiska oraz potencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu,
- 2) stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem,
- 3) istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody,
- 4) cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu, oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu,
- 5) przewidywane znaczące oddziaływania, na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru, a także na środowisko, a w szczególności na: różnorodność biologiczną, ludzi, zwierzęta, rośliny, wodę, powietrze, powierzchnię ziemi, krajobraz, klimat, zasoby naturalne, zabytki, dobra materialne – z uwzględnieniem zależności między tymi elementami środowiska i między oddziaływaniami na te elementy;

• **przedstawia:**

- 1) rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru,
- 2) biorąc pod uwagę cele i geograficzny zasięg dokumentu oraz cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie wraz z uzasadnieniem ich wyboru oraz opis metod dokonania oceny prowadzącej do tego wyboru albo wyjaśnienie braku rozwiązań alternatywnych, w tym wskazania napotkanych trudności wynikających z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy.

Sporządzenie prognozy poprzedziła wizja lokalna w celu określenia aktualnego sposobu użytkowania i zagospodarowania terenu objętego planem oraz terenów sąsiednich.

4. Informacje o zawartości, głównych celach projektowanego dokumentu oraz jego powiązaniach z innymi dokumentami

Projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obrębu Samborowiczki składa się z części tekstowej (treści uchwały) oraz graficznej (rysunki planu miejscowego). Jego zawartość jest zgodna z wymaganiami art. 15 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. *o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym*, stanowiącego, że w planie miejscowym określa się obowiązkowo.:

- przeznaczenie terenów oraz linie rozgraniczające tereny o różnym przeznaczeniu lub różnych zasadach zagospodarowania;
- zasady ochrony i kształtowania ładu przestrzennego;
- zasady ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu kulturowego;
- zasady ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej;
- wymagania wynikające z potrzeb kształtowania przestrzeni publicznych;
- parametry i wskaźniki kształtowania zabudowy oraz zagospodarowania terenu, w tym linie zabudowy, gabaryty obiektów i wskaźniki intensywności zabudowy;
- granice i sposoby zagospodarowania terenów lub obiektów podlegających ochronie, ustalonych na podstawie odrębnych przepisów, w tym terenów górniczych, a także narażonych na niebezpieczeństwo powodzi oraz zagrożonych osuwaniem się mas ziemnych;
- szczegółowe zasady i warunki scalania i podziału nieruchomości objętych planem miejscowym;
- szczególne warunki zagospodarowania terenów oraz ograniczenia w ich użytkowaniu, w tym zakaz zabudowy;
- zasady modernizacji, rozbudowy i budowy systemów komunikacji i infrastruktury technicznej;
- sposób i termin tymczasowego zagospodarowania, urządzania i użytkowania terenów;
- stawki procentowe, na podstawie których ustala się opłatę, o której mowa w art. 36 ust. 4. ustawy o pizp.

Głównym celem projektowanego dokumentu jest potrzeba aktualizacji i zmiany przeznaczeń części terenów oraz ustalenie parametrów zabudowy i wskaźników zagospodarowania dla obszaru objętego miejscowym planem, w oparciu o złożone wnioski.

Ustalenia zawarte w projekcie planu miejscowego muszą być zgodne z ustaleniami przyjętymi w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Przeworno zatwierdzonym uchwałą Nr XLIV/201/22 Rady Gminy Przeworno z dnia 28 października 2022 r.

5. Określenie, analiza i ocena stanu i funkcjonowania środowiska

5.1. Położenie administracyjne i sieć osadnicza

Rysunek 1 Lokalizacja gminy Przeworno na tle powiatu strzelińskiego i województwa dolnośląskiego

Gmina Przeworno położona jest w województwie dolnośląskim, w powiecie strzelińskim. Siedziba gminy oddalona jest ok. 50 - 60 km od stolicy województwa (Wrocław) i około 15 km na południe od Strzelina. Obszar gminy zajmuje południową część powiatu strzelińskiego, stanowiącą wschodnie pogranicze województwa, przy granicy z województwem opolskim. Od wschodu i południa sąsiaduje z gminą Grodków i gminą Kamiennik, od południowego zachodu z gminą Ziębice, a od północy z gminą Strzelin i gminą Wiązów. Powierzchnia gminy wynosi ok. 11195 ha. Liczba ludności gminy Przeworno wynosi 4504 mieszkańców (dane z Banku

Danych Lokalnych na 2023 rok). Sieć osadniczą gminy Przeworno tworzy 19 sołectw, z których aż 10 składa się z miejscowości i przysiółka. Najliczniejsze wsie grupują się wzdłuż południkowej osi obszaru, jaką wyznacza dolina Krynki. Zlokalizowana jest w tym miejscu największa wieś gminy Przeworno - siedziba władz samorządowych i gminny ośrodek usługowy.

5.2. Położenie geograficzne

Zgodnie z podziałem Polski na jednostki fizyczno-geograficzne prawie cała gmina Przeworno, znajduje się w granicach mikroregionu Wzgórza Strzelińskie (zachodnia część gminy) oraz Wzgórza Wawrzyszowsko - Strzelińskie (wschodnia część gminy), wchodzące w skład mezoregionu Wzgórza Niemczańsko - Strzelińskie, który stanowi część makroregionu Przedgórze Sudeckie. Północno-wschodnia część gminy natomiast wchodzi w skład mikroregionu Równiny Grodkowskiej, będącej częścią mezoregionu Równiny Wrocławskiej, należącej do makroregionu Niziny Śląskiej.¹

5.3. Rzeźba terenu i budowa geologiczna

Gmina Przeworno charakteryzuje się mieszanym ukształtowaniem terenu – od części równinnej, na której wysokości bezwzględne plasują się na poziomie 170-200 m n.p.m., zaś w dolinie Krynki 215-250 m n.p.m. po ukształtowanie pagórkowate w zachodniej części gminy na obszarze regionu Wzgórz Strzelińskich z najwyższym w regionie wzniesieniem Gromnik – 392 m.n.p.m.² Różnica wysokości względnych na obszarze objętym opracowaniem wynosi ok. 50 m, natomiast wysokości bezwzględne wynoszą tu od ok. 187,5 m.n.p.m. do ok. 238 m.n.p.m.

Pod względem struktur geologicznych obszar gminy przynależy do Bloku Przedśudeckiego. W granicach gminy wyróżnia się znaczące zróżnicowanie stratygraficzne podłoża skalnego. W obrębie Wzgórz Strzelińskich, występują przedśudeckie struktury metamorficzne, datowane na dewon, wykształcone w postaci: łupków łyszczykowych, łupków kwarcytowych, kwarcytów, gnejśwów, granitognejsów, paragnejśwów i migmatytów. W ich obrębie nastąpiła w karbonie intruzja skał

¹ Kondracki J. (1994). Geografia Polski: mezoregionu fizyczno-geograficzne. Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PWN;

² Tarka R, Jawecki B., Moskwa K. (red.). (2014). Walory przyrodnicze Wzgórz Niemczańsko-Strzelińskich. Tom II. Wrocław: Wydawnictwo Ocean;

magmowych, związana z górotwórczością waryscyjską. Są to tzw. intruzje strzelińskie reprezentowane przez: monzogranity, tonality, granity i granodioryty. W całości jest to kompleks skał paleozoicznych.

Rozległą, wschodnią część obszaru gminy budują skały znacznie młodsze datowane na trzeciorzęd ery kenozoicznej. Są to skały ilaste wieku mioceńskiego, przynależne do tzw. Serii poznańskiej oraz młodsze plioceńskie osady piaszczysto – żwirowej serii Gozdnicy. Ww. warstwy stratygraficzne pokrywają osady plejstoceny, wykształcone w postaci glin morenowych i piaszczysto – żwirowych osady akumulacji wodnej, wodno – lodowcowej i eolicznej. W obrębie kulminacji Wzgórz Strzelińskich plejstocen reprezentują pokrywy wietrzelinowe skał krystalicznego podłoża.

Całość tej reprezentacji skalnej, budującej przypowierzchniowe warstwy gruntu wykazują się dobrymi parametrami geotechnicznymi dla budownictwa. Obniżenie wartości tych parametrów może nastąpić jedynie w przypadku znaczącego zwiększenia wilgotności gruntów spoistych (iłów, glin i gruntów pylastych). Specyficzne ograniczenia należy stosować przy fundamentowaniu projektowanej zabudowy w obrębie gruntów pylastych pochodzenia lessowego.

Gmina Przeworno nie należy do bogatych pod względem zasobności w surowce mineralne. Jednak szczególnym zasobem są łupki kwarcytowe. W Polsce udokumentowane i okresowo eksploatowane jest tylko jedno złożo tych łupków – Jegłowa i z tego względu powinno być szczególnie chronione.

5.4. Warunki wodne

5.4.1. Wody powierzchniowe

Obszar gminy przynależy do dorzecza Odry i znajduje się w granicach Regionu Środkowej Odry. Leży on w zlewni rzeki Oławy, lewobrzeżnego dopływu Odry. Główną sieć hydrologiczną gminy tworzy rzeka Krynka, wraz ze swoimi dopływami. Krynka jest prawobrzeżnym dopływem Oławy i wpływa do niej we wsi Krzepice w gminie Strzelin. Przez obszar gminy Krynka przepływa swym środkowym odcinkiem.

Zgodnie z aktualnymi mapami zagrożenia powodziowego na obszarze gminy występują obszary szczególnego zagrożenia powodzią, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi 1% oraz obszar szczególnego zagrożenia powodzią, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest wysokie i wynosi 10%. Zagrożenie powodziowe pojawia się w obrębie rzeki Krynki, w szczególności na wschód od Jegłowej, w obszarze między Krzywina, a Strużyną-Kaszówką, na wschód i południe od Przeworna oraz po zachodniej stronie Sarb. Na potencjalne zalanie narażone są głównie obszary niezagospodarowane, rolne, czy użytki zielone.

Obszar opracowania położony jest w granicach dwóch jednostek gospodarowania wodami (jednolitych części wód powierzchniowych - JCWP) „Krynka od Karnkowskiego Potoku do ujścia” o kodzie PLRW6000191334299 oraz Jegłówka o kodzie PLRW6000091334289. Na obszarze opracowania nie występują obszary szczególnego zagrożenia powodzią.

5.4.2. Wody podziemne

Gmina Przeworno według regionalnego podziału hydrologicznego leży w regionie wrocławskim (XV) (subregionie wrocławskim (XV) oraz w północno – zachodniej części gminy w subregionie przedsudenckim (XVI). Zasoby wód głębinnych obszaru gminy są duże. Stanowią one źródło zaopatrzenia w wodę pitną wsi oraz gminy, zabezpieczając obecne i perspektywiczne potrzeby w tym zakresie. Płytki, przypowierzchniowy poziom holoceny towarzyszy osadom piaszczysto – żwirowym w dolinach rzecznych. Obszar opracowania leży w granicach jednostki gospodarowania wodami (podziemnych jednolitych części wód - JCWPd) o kodzie PLGW6000109 - „Region Środkowej Odry” pod względem stanu chemicznego i ilościowego wód oceniony został jako dobry,

niezagrożony. Celem środowiskowym, zarówno dla stanu chemicznego, jak i ilościowego wód był stan dobry, niezagrożony. Cele te osiągnięte zostały w 2016 r.

5.5. Warunki glebowe

Na obszarze gminy przeważają gleby bielicowe i pseudobielicowe, brunatne właściwe oraz mady. Gleby bielicowe oraz pseudobielicowe występują głównie na obszarach charakteryzujących się płaskim ukształtowaniem terenu, bądź na obniżeniach międzystokowych. Gleby brunatne występują na wzniesieniach oraz stokach, zaś mady głównie w dolinach rzecznych, wśród cieków wodnych. Wśród pozostałych typów gleb występujących na obszarze gminy są czarne ziemie właściwe, gleby mułowo-torfowe, torfowo-mułowe, mady czarnoziemne, gleby aluwialne oraz gleby glejowe.³

Wśród użytków rolnych wyróżnić możemy w szczególności:

- gleby autogeniczne: bardzo urodzajne gleby brunatne kompleksu pszeniczno - buraczanego, powstałe na podłożu plejstocénskich osadów morenowych i eolicznych; lessowych, rozprzestrzeniające się w środkowej części obszaru gminy,
- gleby autogeniczne: mniej wartościowe gleby bielicowe kompleksu żytniego, powstałe na podłożu plejstocénskich osadów wodno – lodowcowych, przeważające we wschodniej części gminy,
- gleby hydrogeniczne: urodzajne napływowe mady rzeczne obecne w dolinach rzek, użytkowane głównie jako użytki zielone.

Mniej urodzajne są gleby brunatne kwaśne występujące w obrębie kompleksów leśnych. W obszarze Wzgórz Strzełińskich wykazują one znaczną zawartość części szkieletowych. Gleby występujące na obszarze gminy, wg. kategorii gleb nie są podatne na suszę. Dominuje tutaj kategoria IV – mało podatna na suszę – ok. 65 % powierzchni gruntów ornych gminy.

Tereny zurbanizowane gminy zajmują powierzchnię 644,71 ha, co stanowi 5,76% powierzchni gminy. Uwzględniając klasyfikację bonitacyjną, na terenie gminy Przeworno przeważają grunty klas I-III, tj. 58,63% wszystkich użytków rolnych. Znacząco dominują gleby dobre o III klasie bonitacyjnej, natomiast w mniejszym stopniu występują gleby o niższych klasach bonitacyjnych V-VI. Klasy gruntów ornych na obszarze gminy Przeworno mają układ południkowy. Zauważalna jest przewaga gruntów o niskich lasach bonitacyjnych IV-VI we wschodniej części gminy oraz w mniejszym stopniu przy zachodniej granicy gminy. Grunty o wysokich klasach bonitacyjnych zlokalizowane są głównie w centralnej części obrębu oraz w mniejszym stopniu w częściach niektórych obrębów, np. Karnkowa oraz Rożnowa. Zauważalna jest również wysoka dominacja gruntów ornych o najwyższych klasach w obrębach Przeworno, Dzierzkowa, Konary, Cierpice oraz Ostrężna (w obrębach tych udział najwyższych klas bonitacyjnych wyniósł ok. 80% - 90%). Na obszarze gminy nie stwierdzono występowania użytków ekologicznych, natomiast gleby organiczne występują jedynie na terenach podmokłych.

Na obszarze objętym miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego występują grunty rolne (R) II i III klasy, które w poprzednich procedurach planistycznych uzyskały zgodę na zmianę przeznaczenia gruntów rolnych na cele nierolnicze.

5.6. Fauna i flora

Gmina Przeworno stanowi obszar bogaty pod względem fauny oraz flory. Występują tu gatunki zwierząt, które wyszczególnione zostały w Załączniku II Dyrektywy Siedliskowej. Poza nimi

³ Dolnośląskie Biuro Geodezji i Terenów Rolnych, Aktualizacja Planu urzędniowo-rolnego gminy Przeworno (projekt), Wrocław: Dolnośląskie Biuro Geodezji i Terenów Rolnych, 2019;

występują również liczne gatunki, charakterystyczne szczególnie dla obszaru dolin rzecznych, np. trzepla zielona (*Ophiogomphus cecilia*) oraz wydra (*Lutra lutra*). W obszarach lasów liściastych pojawia się pachnica dębowa (*Osmoderma eremita*). Na obszarze gminy bytują również liczne gatunki ptaków lęgowych, pojawiających się w Załączniku I Dyrektywy Ptasiej. W granicach planu miejscowego, w jego zachodniej części (w graniach lasów, w sąsiedztwie wzgórza Gromnik) występują chronione gatunki zwierząt, konkretnie nietoperzy, w tym cztery stanowiska nocka dużego (1324) oraz jedno stanowisko mopka (1308).

Nocek duży (*Myotis myotis*) to jeden z największych nietoperzy występujących w Europie. Rozpiętość jego skrzydeł wynosi około 35–40 cm, a długość ciała to 7–8 cm. Ma brunatnoszarą sierść na grzbiecie i jaśniejszą, białawą na brzuchu. Preferuje lasy liściaste i mieszane, ale często przebywa w pobliżu ludzkich siedlisk. Na kryjówki wybiera jaskinie, piwnice i strychy. Jest gatunkiem nocnym, który poluje na owady naziemne, takie jak chrząszcze, zbierając je z powierzchni ziemi. Charakteryzuje się precyzyjnym manewrowaniem w locie. W okresie zimowym zapada w hibernację, wybierając chłodne i wilgotne miejsca, takie jak jaskinie, od października do marca. Nocek duży jest gatunkiem chronionym w Polsce i objętym programami ochrony w ramach sieci Natura 2000. Pełni ważną rolę w ekosystemie, regulując populacje owadów.

Mopek (*Barbastella barbastellus*) to średniej wielkości nietoperz występujący w Europie, w tym także w Polsce. Jego rozpiętość skrzydeł wynosi około 24–29 cm, a długość ciała to 4–5,5 cm. Charakteryzuje się ciemną, niemal czarną sierścią z delikatnym srebrzystym odcieniem na grzbiecie. Jego pyszczek jest szeroki i spłaszczony, co nadaje mu charakterystyczny wygląd. Mopek preferuje różnorodne środowiska, od lasów liściastych i mieszanych po parki i ogrody, a na kryjówki wybiera dziuple, szczeliny w korze drzew, a także strychy i budynki. Poluje nocą, głównie na drobne owady, takie jak ćmy i muchówki, które chwytą w locie dzięki precyzyjnej echolokacji. Zimuje w chłodnych i wilgotnych miejscach, takich jak jaskinie, piwnice i szczeliny skalne, zapadając w hibernację od października do marca. Mopek jest gatunkiem objętym ścisłą ochroną w Polsce oraz wpisany na listę gatunków Natura 2000. Jego populacja jest zagrożona z powodu utraty siedlisk i zmian klimatycznych, co czyni go jednym z bardziej wymagających ochrony nietoperzy w Europie.

5.7. Warunki klimatyczne

Zgodnie z podziałem na regiony klimatyczne Polski (wg W. Okołowicz, D. Martyn) gmina Przeworno znajduje się w granicach mikroregionu Równina Kącka wchodzącego w skład mezoregionu Równina Wrocławska, który stanowi część makroregionu Nizina Śląska.⁴ Obszar gminy charakteryzuje się klimatem podgórskim, o cechach przejściowych pomiędzy ciepłym i wilgotnym klimatem Niziny Śląskiej a surowym pod względem termicznym górskim klimatem Sudetów. Ponadto miejscowe zróżnicowanie warunków klimatycznych zależy bezpośrednio od wysokości bezwzględnej terenu, a także od zmienności cyrkulacji powietrza w skali ogólnopolskiej i europejskiej. Napływ zachodnich, atlantyckich mas powietrza skutkuje zazwyczaj chłodną i pochmurną pogodą w ciepłym okresie roku oraz dużym zachmurzeniem wraz ze wzrostem temperatury w zimie. Odmienne przedstawia się sytuacja przy cyrkulacji wschodniej, kontynentalnej. Napływ mas powietrza z tego kierunku gwarantuje pogodę słoneczną; mroźną w zimie i upalną w lecie.

Warunki klimatyczne gminy charakteryzują następujące dane liczbowe i wskaźnikowe:

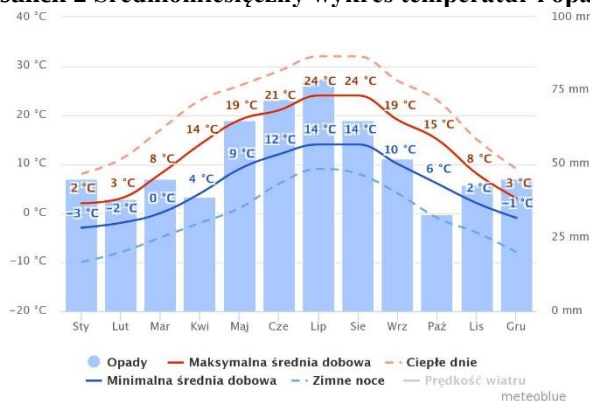
- średnia roczna temperatura powietrza – 8,1 °C,
- średnia miesięczna temperatura powietrza najcieplejszego miesiąca lipca - 18,3 °C,
- średnia miesięczna temperatura powietrza najzimniejszego miesiąca lutego – minus 2 °C,

⁴ Okołowicz, W.; Martyn D. (1979). Regiony klimatyczne Polski. (w:) Atlas geograficzny Polski. Warszawa: PPWK;

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA
PRZESTRZENNEGO DLA OBRĘBU SAMBOROWICZKI

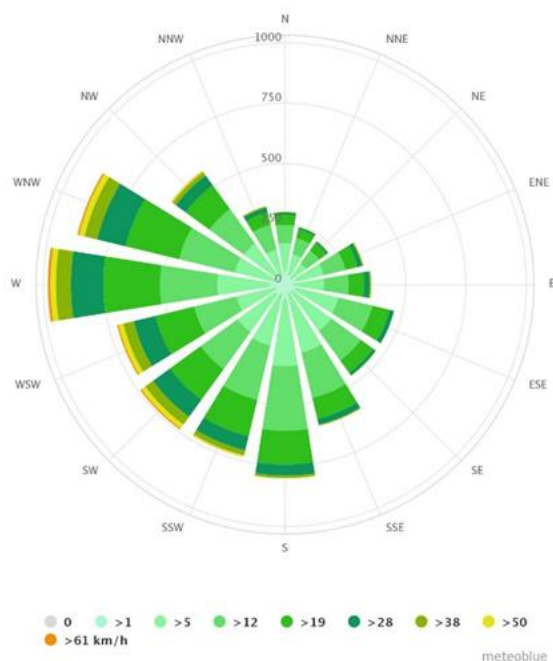
- długość okresu wegetacyjnego – 220 dni,
- długość termicznego lata, z temperaturą powyżej 15 °C – 95 dni,
- długość termicznej zimy, z temperaturami ujemnymi – 70 dni,
- roczna suma usłonecznienia faktycznego – 1450 – 1500 godz.,
- suma usłonecznienia w półroczu ciepłym – 1050 – 1100 godz.,
- roczna suma promieniowania całkowitego – 3500 – 3600 M·J·m⁻²,
- suma promieniowania całkowitego w półroczu ciepłym – 2700 – 2800 M·J·m⁻²,
- roczna wilgotność względna – 79 %,
- kierunki przeważających wiatrów: południowy i zachodni,
- roczna suma opadów atmosferycznych – 657 mm w roku normalnym, 973 mm w roku wilgotnym, 477 mm w roku suchym,
- średnia grubość pokrywy śnieżnej – 10-15 cm,
- czas zalegania pokrywy śnieżnej – 50-60 dni,
- roczna częstotliwość występowania mgieł – 30 dni.

Rysunek 2 Średniomiesięczny wykres temperatur i opadów

źródło: <http://meteoblue.com>

Rysunek 3 Róża wiatrów

Źródło: <http://meteoblue.com>

5.8. Obszary objęte ochroną prawną

Gmina zróżnicowana jest pod względem występujących tu gatunków zwierząt, siedlisk chronionych płazów oraz ptaków. Występują tu gatunki zwierząt, które wyszczególnione zostały w Załączniku II Dyrektywy Siedliskowej, a mianowicie: nocek duży (*Myotis emarginatus*), mopek (*Barbastella barbastellus*), nocek Bechsteina (*Myotis bechsteinii*), modraszek talejus (*Phengaris teleius*), modraszek nausitous (*Phengaris nausithous*), czerwonończyk nieparek (*Lycaena dispar*), kumak nizinny (*Bombina bombina*). W dolinach cieków wodnych występuje trzepla zielona (*Ophiogomphus cecilia*), modraszek nausitous (*Maculinea nausithous*) oraz wydra (*Lutra lutra*). W obszarach lasów liściastych pojawia się pachnica dębowa (*Osmoderma eremita*). W granicach gminy spotkać można również zaskrońca zwyczajnego (*Natrix natrix*), żmiję zygzakowatą (*Vipera berus*), gniewosza plamistego (*Coronella austriaca*), padalca (*Anguis fragilis*), jeża zachodniego (*Erinaceus europaeus*), jaszczurkę żyworodną (*Zootoca vivipara*), czy jaszczurkę zwinkę (*Lacerta agilis*). Ponadto na obszarze gminy bytują również liczne gatunki ptaków lęgowych, pojawiających się w Załączniku I Dyrektywy Ptasiej, a mianowicie: błotniak stawowy (*Circus aeruginosus*), bocian czarny (*Ciconia nigra*), bocian biały (*Ciconia ciconia*), dzięcioł czarny (*Dryocopus martius*), dzięcioł średni (*Dendrocopus medius*), dzięcioł zielonosiwy (*Picus canus*), gąsiorek (*Lanius collurio*), lerkka (*Lullula arborea*), rybitwa czarna (*Chlidonias niger*), trzmieljad (*Pernis apivorus*), zielonka (*Porzana parva*), zimorodek (*Alcedo atthis*), muchołówka białoszysza (*Ficedula albicollis*). W granicach gminy spotkać można liczne gatunki roślin, m. in. bluszcz pospolity, barwinek pospolity, kopytnik pospolity, konwalia majowa, kalina koralowa czy śnieżyca wiosenna.

Powierzchnia gruntów leśnych oraz gruntów zadrzewionych w obszarze gminy Przeworno wynosi 2340,04 ha, co stanowi 20,91% powierzchni całej gminy (grunty leśne: 2255,49 ha, grunty zadrzewione: 84,55 ha). Obszar gminy charakteryzuje się występowaniem w miarę zwartych kompleksów leśnych, głównie w zachodniej części gminy oraz w mniejszym stopniu w jej południowej części. Kompleksy leśne w pozostałej części gminy rozłożone są nierównomiernie. Największy udział lesistości przypada w obrębach Samborowiczki (410ha).

Obszarami na terenie gminy Przeworno, podlegającymi ochronie na podstawie Ustawy o ochronie przyrody jest Obszar Chronionego Krajobrazu „Wzgórza Niemczańsko-Strzelińskie”, w granicach którego znajduje się zachodnia część obrębu Samborowiczki Górne. Obszar Chronionego Krajobrazu „Wzgórza Niemczańsko-Strzelińskie” zajmuje powierzchnię 6180 ha i obejmuje obszary chronione ze względu na wyróżniający się krajobraz o zróżnicowanych ekosystemach i posiadający wysokie walory i wartości do pełnienia funkcji turystycznych, wypoczynkowych, jak również do rozwoju potencjalnych korytarzy ekologicznych. W granicach gminy Przeworno obszar „Wzgórza Niemczańsko-Strzelińskie” w znacznej części pokrywa się z granicą specjalnego obszaru ochrony siedlisk 2000 „Wzgórza Strzelińskie” PLH020074. Oba obszary w przypadku obrębu Samborowiczki obejmują tereny leśne w zachodniej części obrębu.

Obszar Chronionego Krajobrazu „Wzgórza Niemczańsko-Strzelińskie”

„Obejmuje południowe części tych masywów o stosunkowo niewielkim przekształceniu gospodarczym i leży w mezoregionie Wzgórza Niemczańsko-Strzelińskie. Jest on najbardziej zróżnicowaną częścią Przedgórz Sudeckiego. Masywy te zbudowane są z różnych skał magmowych i metamorficznych, z których na uwagę zasługuje pionowa intruzja granitu w Strzelinie.”⁵

Specjalny Obszar Ochrony Siedlisk „Wzgórza Strzelińskie” (kod PLH020074)

SOO Natura 2000 „Wzgórza Strzelińskie” obejmuje kompleks leśny, położony na obszarze Wzgórz Strzelińskich, zajmując ich wyższą część: Gromnik 392 m.n.p.m., Okolice Białego Kościoła

⁵ „Obszar chronionego krajobrazu „Wzgórza Niemczańsko-Strzelińskie”. (online:) <http://crfop.gdos.gov.pl/>

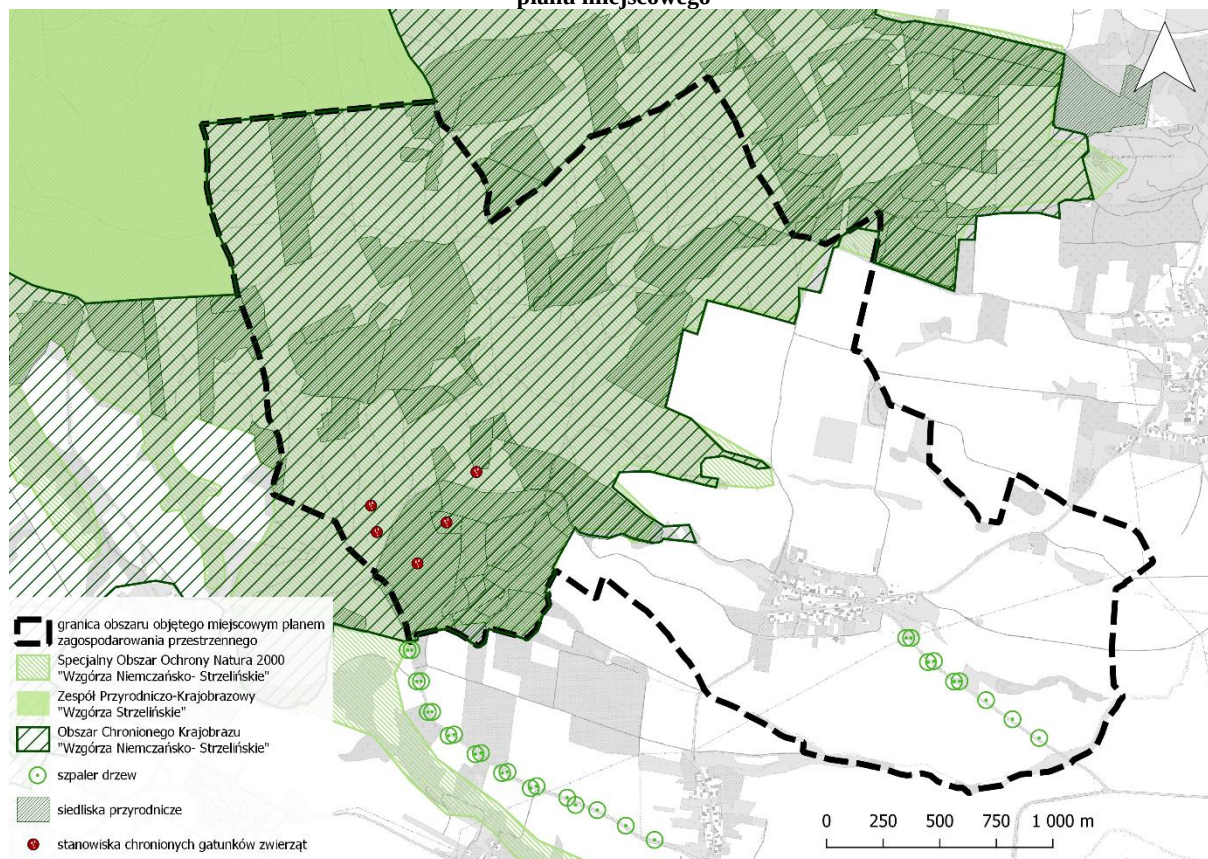
182 m.n.p.m. Wzgórza rozciągają głębokie jary i doliny w okolicach Romanowa, Dobroszowa, Zakrzowa i Samborowiczek. 87% ostoi zajmują lasy, z czego 11% to lasy iglaste, 66% liściaste a 8% mieszane. Gospodarka leśna nie była tutaj do tej pory zbyt intensywna, ze względu na utrudniony dostęp, stąd bardzo dobrze zachowane starodrzewia z dużą liczbą okazałych drzew. Prawie 15 % obszaru stanowią ekstensywnie użytkowane wilgotne lub podmokłe łąki. Fragment ostoi przylega do wsi Karszówek i Wyszonowice, ponadto jej południową część przecina droga wojewódzka nr 378.” Na obszarze występuje 8 zespołów leśnych, w tym cennych grądów, żyznych i kwaśnych buczyn, nizinnych lub podgórskich lasów łęgowych oraz podgórskich dąbrów. Szczególnie cenne są również fragmenty muraw kserotermicznych. W obszarze tym stwierdzono występowanie 28 gatunków roślin naczyniowych objętych w Polsce ochroną prawną, wchodzących w skład 35 gatunków chronionych, występujących na tym obszarze. W granicach tej ostoi wykryto „14 gatunków ptaków łęgowych wymienionych w Załączniku I Dyrektywy Rady 79/409/EWG, 10 gatunków zwierząt wymienionych w Załączniku II Dyrektywy Rady 92/43/EWG, 16 gatunków zwierząt i 5 roślin wymienionych w krajowych Czerwonych Listach, 28 gatunków roślin naczyniowych objętych w Polsce ochroną prawną”⁶; obejmuje siedliska leśne (oddziały 3-5, 7-9 Leśnictwa Gościęcice w nadleśnictwie Henryków) i łąkowe wzdłuż dwóch ramion rzeki Krynki i jednego jej dopływu. W obszarze zidentyfikowano ponad 60 zespołów i zbiorowisk roślinnych, a po szczególnym rozpoznaniu walorów przyrodniczych, stwierdzono występowanie 9 siedlisk, w tym 1 priorytetowych wymienionych w Załączniku I Dyrektywy Rady 92/43/EWG.

W granicach gminy występuje 10 typów siedlisk przyrodniczych, wymienionych w Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 16 maja 2005 r. w sprawie typów siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin i zwierząt, wymagających ochrony w formie wyznaczenia obszarów Natura 2000, w tym jeden typ siedliska występujący w Załączniku I Dyrektywy Rady 92/43/EWG. W granicach planu miejscowego występuje pięć typów siedlisk chronionych: żyzne buczyny (*Dentario glandulosae* Fagenion, *Galio odorati*-Fagenion), kwaśne buczyny (*Luzulo*-Fagetum), kwaśne dąbrowy (*Quercion robori-petraeae*), łągi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (*Salicetum albo-fragilis*, *Populetum albae*, *Alnenion glutinoso-inc*), Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (*Galio-Carpinetum*, *Tilio-Carpinetum*). Występują one o w lasach w zachodniej części obrębu, w granicach Obszaru Chronionego Krajobrazu „Wzgórza Niemczańsko- Strzelińskie” oraz specjalnego obszaru ochrony siedlisk „Wzgórza Strzelińskie (PLH020074).

Na obszarze gminy zidentyfikowano ok. 18 pomników przyrody, także objętych ochroną na podstawie Ustawy o ochronie przyrody, będących w większości pojedynczymi drzewami lub grupami drzew. Spośród pomników przyrody wyróżnić możemy również 4 pomniki przyrody nieożywionej. W granicach obrębu nie występują pomniki przyrody.

⁶ Natura 2000 – Standardowy Formularz Danych obszaru PLH020074 – Wzgórza Strzelińskie;

Rysunek 4 Rozmieszczenie obszarów objętych formami ochrony przyrody względem obszaru objętego opracowaniem planu miejscowego

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GDOŚ

5.9. Analiza stanu środowiska

Stan środowiska na obszarze objętym opracowaniem można określić jako dobry. Poziom zanieczyszczeń gleb, wody i powietrza nie przekracza dopuszczalnych norm. Nie funkcjonują tu obiekty, urządzenia i instalacje wpływające znacząco negatywnie na środowisko i stanowiące dla niego istotne zagrożenie. Nie brakuje jednak czynników, które mogą doprowadzić do znacznego pogorszenia stanu poszczególnych składników środowiska, a w efekcie, ze względu na ich zależność, do ogólnego pogorszenia jakości środowiska. Do najważniejszych zagrożeń zaliczyć należy:

- nieuregulowana gospodarka ściekowa,
- nie w pełni proekologiczna gospodarka cieplna,
- intensywna produkcja rolnicza, nieoparta na zasadach rolnictwa ekologicznego,
- chemizm opadów atmosferycznych i napływ zanieczyszczeń z zewnątrz.

5.9.1. Pole elektromagnetyczne

Źródło emisji pola elektromagnetycznego na obszarze opracowania stanowią napowietrzne linie średniego napięcia 20kV. Zasięg negatywnych oddziaływań tego pola dotyczy pasa terenu o szerokości 7 m wzdłuż linii średniego napięcia. Linie średniego napięcia przebiegają w granicach planu miejscowego zarówno przez tereny niezabudowane, jak i niezabudowane, lecz nie powodują zagrożenia dla zdrowia ludzi.

5.9.2. Zanieczyszczenie powietrza atmosferycznego

Powietrze atmosferyczne w rejonie obszaru, dla którego opracowywany jest plan miejscowy, nie wykazuje ponadnormatywnych stężeń substancji zanieczyszczających. Z uwagi na wiejski charakter gminy, niski poziom urbanizacji oraz rzadką sieć szlaków komunikacyjnych jakość powietrza atmosferycznego należy oszacować jako dobrą. Na stopień czystości powietrza na terenie gminy wpływ mają m.in.:

- emisja zanieczyszczeń ze źródeł energetyczno-grzewczych oraz przemysłowych,
- emisja zanieczyszczeń związana z komunikacją – spowodowana spalinami pochodzącymi z silników samochodowych,
- napływ zanieczyszczeń z gmin ościennych,
- niekorzystne warunki meteorologiczne, wpływające na zanieczyszczenie powietrza i jego utrzymywanie się na terenie gminy,
- ukształtowanie powierzchni terenu.

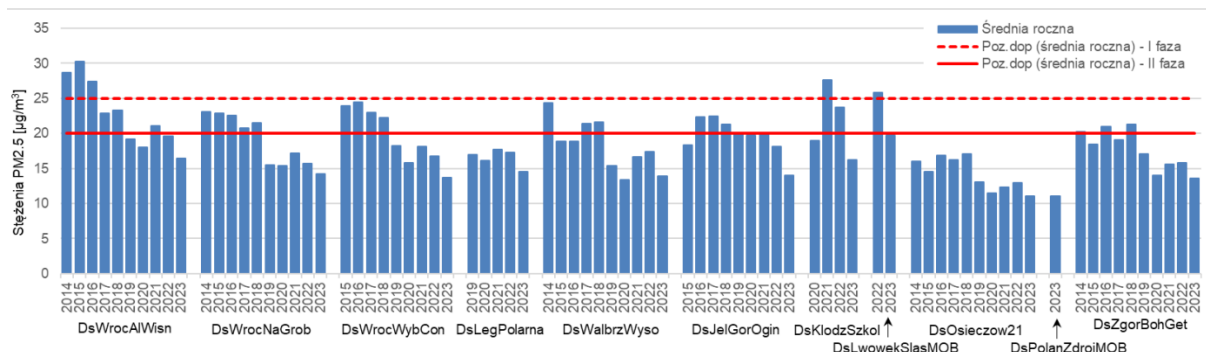
Największymi antropogenicznymi źródłami emisji zanieczyszczeń do powietrza na terenie gminy, odnoszącymi się praktycznie do wszystkich miejscowości, są zanieczyszczenia związane z niską emisją. Pochodzą one z gospodarki komunalnej (kotłownie, indywidualne paleniska domowe i małe zakłady produkcyjno-usługowe) oraz związane są z emisją pochodzącą z komunikacji (głównie transport drogowy), np. z ruchliwej drogi wojewódzkiej nr 385, która przecina północną część miejscowości w kierunkach wschód- zachód. Obszar opracowania znajduje się poza większymi szlakami komunikacyjnymi. Drogi powiatowe nr 3083D i 3084D biegnące przez obszar opracowania planu miejscowego charakteryzują się umiarkowanym natężeniem ruchu, w związku z czym ocenia się, że znaczące, negatywne oddziaływanie ruchu komunikacyjnego na jakość powietrza nie wystąpi.

Ocenę jakości powietrza i obserwację zmian dokonuje się na podstawie pomiarów w ramach państwowego monitoringu. Niestety gmina Przeworno oraz powiat strzeliński nie posiadają stałych stacji pomiarowych, funkcjonujących w ramach systemu Państwowego Monitoringu Środowiska. Najbliższe stałe stacje WIOŚ znajdują się w sąsiednich powiatach, tj. w Oławie, Dzierżoniowie oraz Ząbkowicach Śląskich. Z uwagi na znaczną odległość terenu gminy od punktów pomiarowych, a także różnice uwarunkowań lokalnych, nie jest możliwe dokładne określenie wielkości zanieczyszczeń występujących w powietrzu na terenie gminy Przeworno.⁷

Reasumując, biorąc pod uwagę badania przeprowadzone na obszarze gminy można wywnioskować, że w długoterminowym, rocznym oglądzie nie występują znaczące przekroczenia dopuszczalnych norm. Wzrastają one jednak w okresie jesienno-zimowego okresu grzewczego, kiedy to mamy do czynienia ze zjawiskiem niskiej emisji, spowodowanej w większości indywidualnymi systemami ogrzewania oraz nie w pełni ekologiczną gospodarką ciepłą. Na wzrost poziomu zanieczyszczeń mniejszy wpływ mają natomiast zanieczyszczenia powodowane przez komunikację kołową.

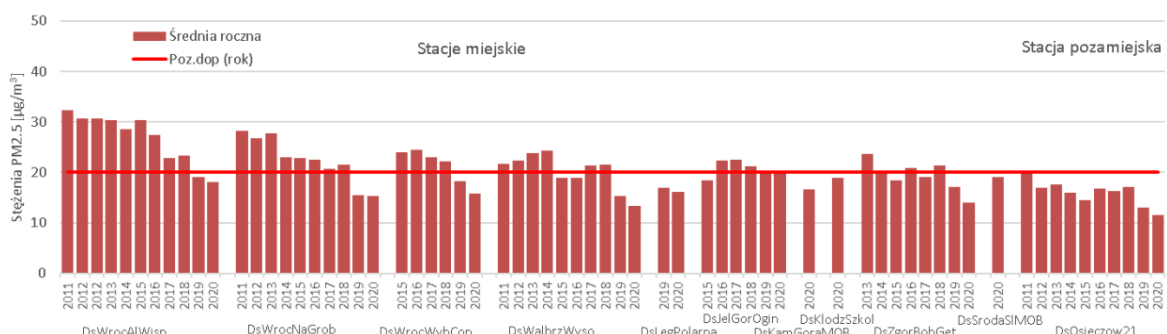
⁷ GIOŚ, WIOŚ. (2023). *Roczna ocena jakości powietrza w województwie dolnośląskim. Raport wojewódzki za rok 2023*. Wrocław: Główny Inspektorat Ochrony Środowiska, Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska we Wrocławiu;

Wykres 1 Przebieg 36 maksymalnej wartości 24-godzinowej stężenia pyłu PM₁₀ na poszczególnych stanowiskach pomiarowych województwa dolnośląskiego na tle poziomu dopuszczalnego w latach 2014 – 2023

Źródło: GIOŚ, WIOŚ. (2024). Roczna ocena jakości powietrza w województwie dolnośląskim. Raport wojewódzki za rok 2023. Wrocław: Główny Inspektorat Ochrony Środowiska, Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska we Wrocławiu

Wykres 2 Przebieg wartości stężenia średniego rocznego pyłu PM_{2,5} na poszczególnych stanowiskach pomiarowych w województwie dolnośląskim na tle poziomu dopuszczalnego w latach 2014–2023

Źródło: GIOŚ, WIOŚ. (2024). Roczna ocena jakości powietrza w województwie dolnośląskim. Raport wojewódzki za rok 2023. Wrocław: Główny Inspektorat Ochrony Środowiska, Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska we Wrocławiu

5.9.3. Zanieczyszczenie wód powierzchniowych

Dużym zagrożeniem, zarówno dla wód powierzchniowych jak i podziemnych na obszarze gminy Przeworno, jest nieuporządkowana gospodarka ściekowa. Obecnie, ścieki bytowe gromadzone są głównie w bezodpływowych zbiornikach, usytuowanych przy istniejącej zabudowie, nieliczne są przydomowe oczyszczalnie ścieków. Natomiast ścieki opadowe odprowadzane są do powierzchniowych wód płynących odcinkami kanalizacji deszczowej lub rowami otwartymi. Powyższy stan rzeczy prowadzi w konsekwencji do zwiększenia zanieczyszczeń zarówno wód powierzchniowych jak i podziemnych substancjami biogennymi: azotem azotynowym i azotanowym, azotem amonowym i ogólnym oraz fosforanami i fosforem ogólnym.

Gmina Przeworno posiada biologiczną oczyszczalnię ścieków, zrealizowaną u ujścia Cierpickiego Potoku do zbiornika polderowego „Przeworno”, na rzece Krynke. Stan czystości wód rzeki Krynki w roku 2018 przedstawia Tabela 1. Są to wartości zanotowane w jednym punkcie pomiarowym, ulokowanym na rzece Krynke. Punkt zlokalizowany był przy ujściu Krynki do Oławy w miejscowości Biedzychów.

Tabela 1 Porównanie stężeń miarodajnych w wybranych punktach pomiarowo-kontrolnych na rzece Krynka

Lp.	Wskaźnik	Krynka (ujście do Oławy (m. Biedzychów))
1.	Temperatura wody	°C
3.	Odczyn	pH

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA
PRZESTRZENNEGO DLA OBRĘBU SAMBOROWICZKI

4.	Tlen rozpuszczony	mg O ₂ /l	10,10
5.	BZT ₅	mg O ₂ /l	2,22
7.	Ogólny węgiel organiczny	mg C/l	5,2
9.	Azot Kjeldahla	mg N/l	0,77
10.	Azot amonowy	mg NO ₃ /l	0,12
11.	Azot azotanowy	mg NO ₂ /l	0,03
12.	Azot ogólny	mg N/l	4,22
13.	Fosforany	mg PO ₄ /l	0,03
14.	Fosfor ogólny	mg P/l	0,16
15.	Przewodność	μS/cm	492
16.	Substancje rozpuszczone	mg/l	382

*Źródło: Opracowanie własne na podstawie Klasyfikacji i oceny stanu JCWP dla Województwa Dolnośląskiego w 2017 r.,
opracowanego przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska we Wrocławiu*

Na podstawie przedstawionych danych oraz wyników badań wynika, że jakość i czystość rzeki Krynki w ogólnej ocenie sklasyfikowana została jako zła. W procesie pomiarów i budowania wyników badań stanu jakości wód nie oceniono stanu chemicznego, jednakże określono stan/potencjał ekologiczny wód, określając je jako umiarkowany. Wody znajdujące się w zlewni rzeki Krynki zakwalifikowane zostały do III klasy jakości. Na obszarze gminy występują również stojące wody powierzchniowe. W granicach opracowania planu miejscowego występują cieki wodne w północno-wschodniej, centralnej i południowo-wschodniej części obrębu. Występują również dwa zbiorniki wodne w południowo-wschodniej części obszaru objętego projektem planu miejscowego.

5.9.4. Zanieczyszczenie wód podziemnych

Obszar gminy leży w granicach jednostek gospodarowania wodami (podziemnych jednolitych części wód - JCWPd) o kodzie PLGW6000109 - „Region Odry Środkowej” pod względem stanu chemicznego i ilościowego wód oceniony został jako dobry, niezagrożony. Celem środowiskowym, zarówno dla stanu chemicznego, jak i ilościowego wód był stan dobry. Cele te osiągnięte zostały w 2012 r. W ramach monitoringu operacyjnego przeprowadzono w 2017 roku badanie jednolitych części wód podziemnych, zagrożonych niespełnieniem określonych celów środowiskowych. Punkty pomiarowe w jednostce o nr 109 zlokalizowane były w miejscowościach Piekary oraz Wójcice, we wschodniej części woj. Dolnośląskiego. JCWPd o nr 109 zaklasyfikowana została jako obszar niezagrożony. Zgodnie z wynikami monitoringu w I i II półroczu omawiana jednostka uzyskiwała łącznie 2 punkty przyporządkowujące ją do klasy II i IV, co świadczy o dobrym stanie chemicznym wód. Należy również wziąć pod uwagę fakt, że na obszarze omawianej jednostki zlokalizowane były tylko dwa punkty pomiarowe, położone w przy jej północnej granicy, w związku z czym wyniki te należałoby traktować przez pryzmat wyłącznego oszacowania.⁸

5.9.5. Zanieczyszczenia gleb

Zanieczyszczenie obszarowe gleb na obszarze gminy spowodowane jest wieloma czynnikami. Przede wszystkim wyraźnie istotny wpływ na jakość gleb ma gospodarka rolna, komunalna oraz aktywność gospodarcza w przypadku zakładów przemysłowych, usługowych czy kopalnianych. Intensywna produkcja rolna, powszechne stosowanie wydajniejszych technik uprawy, nawozów mineralnych oraz środków ochrony roślin wpływać może na pogorszenie jakości gleb oraz mieć szkodliwy wpływ na organizmy w niej żyjące. W przypadku obfitych opadów i spływu wód z pól uprawnych do wód powierzchniowych, bądź cieków wystąpić może zjawisko użyźnienia zbiorników wodnych oraz silnego rozwoju i zakwitu roślin wodnych (np. glonów). W przypadku stosowania pestycydów nastąpić może zniszczenie występujących w ekosystemie organizmów, w tym

⁸ WIOŚ. (2018). Ocena jakości wód podziemnych województwa Dolnośląskiego. Rok 2017. Wrocław: WIOŚ;

organizmów pożytecznych, a w ostateczności do przerwania łańcucha pokarmowego również dla organizmów, które stanowią naturalnych wrogów dla szkodników. Innymi źródłami zanieczyszczeń obszarowych, przyczyniających się do pogorszenia jakości gleb są kwaśne deszcze i zanieczyszczenia pochodzenia komunalnego, w tym niska emisja. Zjawisko kwaśnych deszczy przyczynia się do uszkodzenia drzew, zakwaszania jezior i rzek, erozji gleby oraz przedostawania się szkodliwych metali ciężkich do gleb, zakłóca procesy fotosyntezy, jak również może przyczynić się do zwiększonej umieralności gatunków zwierząt.

5.9.6. Zanieczyszczenie hałasem

Na obszarze nie występują stałe emitery hałasu. Hałas (o niewielkim natężeniu) pochodzi ze źródeł komunikacyjnych – głównie dróg położonych poza granicą planu miejscowego.

5.9.7. Zagrożenia pochodzenia antropogenicznego i biotycznego lasów

Zespoły leśne występują głównie w zachodniej oraz wschodniej części obrębu Przeworno. Obszar gminy charakteryzuje się występowaniem w miarę zwartych kompleksów leśnych, głównie w zachodniej części gminy oraz w mniejszym stopniu w jej południowej części. Kompleksy leśne w pozostałej części gminy rozłożone są nierównomiernie. Powierzchnia gruntów leśnych w obszarze gminy Przeworno wynosi 2252,28 ha, co stanowi prawie 21% powierzchni całej gminy. Największy udział leśistości przypada w obrębach Samborowiczki (416,46 ha). Znaczna część obszarów leśnych po zachodniej części gminy znajduje się w granicach Obszaru Chronionego Krajobrazu „Wzgórza Niemczańsko-Strzelińskie” oraz Specjalnego Obszaru Ochrony Natura 2000 „Wzgórza Strzelińskie”. W granicach obszaru opracowania planu miejscowego występują grunty zalesione oraz zadrzewione, głównie w zachodniej i północnej części obszaru opracowania (Obszar Chronionego Krajobrazu „Wzgórza Niemczańsko-Strzelińskie”, specjalny obszar ochrony siedlisk „Wzgórza Strzelińskie” (PLH020074)).

5.9.8. Zagrożenie powodziowe

Zagrożenie powodziowe występuje we wschodniej części obrębu. Przez obręb przepływa rzeka Krynka. W niedalekiej odległości, na północ od obszaru opracowania przepływa ciek wodny Kaczka. Zgodnie z mapami zagrożenia powodziowego i ryzyka powodziowego, udostępnionymi w 2022 roku przez Informatyczny System Osłony Kraju, w granicach obszaru objętego planem i przedmiotową prognozą nie znajdują się obszary zagrożenia powodziowego.

5.9.9. Ryzyko wystąpienia poważnych awarii

Na omawianych obszarach nie występują nadzwyczajne źródła zagrożeń środowiska i zdrowia ludzi, ani też obiekty zagrażające środowisku.

5.10. Potencjalne zmiany stanu środowiska w przypadku braku realizacji planu miejscowego.

W przypadku braku realizacji ustaleń niniejszego projektu planu miejscowego na analizowanych obszarach nie zajdą gwałtowne zmiany w stanie poszczególnych składowych środowiska. W przypadku braku realizacji planu miejscowego obowiązywać będzie *miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego Gminy Przeworno, w części dotyczącej wsi Samborowiczki, przyjęty na podstawie uchwały Nr XV/107/04 Rady Gminy Przeworno z dnia 27 lutego 2004 r. oraz miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla działek nr 53, 46/2, 45/2, 104/1, 105/1, 106/1 (AM1) oraz 273/87 (AM2) położonych w obrębie Samborowiczki, gmina Przeworno, przyjęty na podstawie uchwały Nr X/45/15 Rady Gminy Przeworno z dnia 21 sierpnia 2015 r.* Omawiany projekt planu miejscowego zmienia przeznaczenia części terenów oraz wprowadza parametry i wskaźniki

dotyczące zabudowy i zagospodarowania dla obszarów objętych opracowaniem. Zapisy te nie wpłyną na stan środowiska oraz jego poszczególne komponenty.

6. Stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem

Na obszarze objętym planem miejscowym brak jest terenów objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem na środowisko. Planowane w projekcie planu miejscowego funkcje nie spowodują znaczącego oddziaływania na środowisko. W planie wskazano tereny, dla których zakazano przedsięwziąć mogących zawsze znacząco i potencjalnie znacząco oddziaływania na środowisko. Wprowadzono także zapisy dla prowadzonej działalności, która nie może powodować przekroczenia standardów jakości środowiska, zgodnie z przepisami odrębnymi.

7. Istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody

Obszar opracowania planu położony jest częściowo w granicach obszaru objętego ochroną prawną, wymienionego w ustawie z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, jakim jest Obszar Chronionego Krajobrazu „Wzgórza Niemczańsko- Strzelińskie” (rozporządzenie Wojewody Dolnośląskiego Nr 29 z dnia 28 listopada 2008 r. w sprawie Obszaru Chronionego Krajobrazu „Wzgórza Niemczańsko- Strzelińskie” – Dz. Urz. Woj. Doln. 317, poz. 3928) oraz specjalnego obszaru ochrony siedlisk „Wzgórza Strzelińskie” (PLH020074) (rozporządzenie Wojewody Dolnośląskiego z dnia 27 marca 2023 r. w sprawie specjalnego obszaru ochrony siedlisk Wzgórza Strzelińskie (PLH020074) – Dz. Urz. Woj. Doln. 2023 poz. 860).

Biorąc pod uwagę prawną ochronę Obszaru Chronionego Krajobrazu „Wzgórza Niemczańsko- Strzelińskie” i specjalny obszar ochrony siedlisk „Wzgórza Strzelińskie” oraz inwentaryzację terenową w granicach tego obszaru nie odnotowano dotychczas znaczących zmian ani przekształceń środowiska naturalnego, wobec czego nie przewiduje się, że w przyszłości mogą nastąpić zaburzenia stanu i jakości środowiska naturalnego w ścisłych granicach obszarów chronionych na podstawie ustawy o ochronie przyrody. Potencjalny wpływ na Obszar Chronionego Krajobrazu oraz specjalny obszar ochrony siedlisk może wywrzeć antropopresja bezpośredniego otoczenia, w tym coraz bardziej intensywne zagospodarowanie obszarów wsi, bezpośrednio z nim sąsiadujących.

Poszczególne składniki środowiska na obszarze objętym planem miejscowym nie wykazują trwałego przekroczenia dopuszczalnych poziomów zanieczyszczeń. W związku z obserwowanym wzrostem emisji zanieczyszczeń w okresie jesienno-zimowym, wynikającym ze sposobu ogrzewania domów, aby ograniczyć tę emisję w nowo realizowanych gospodarstwach domowych w zakresie zaopatrzenia w energię ciepłą ustalono, że zaopatrzenie w energię ciepłą nakazuje się zapewnić z indywidualnych lub grupowych źródeł zaopatrzenia w ciepło, w tym z odnawialnych źródeł energii, na warunkach określonych w przepisach odrębnych. Realizacja projektowanej zabudowy wiąże się ze zniszczeniem warstwy gleby i zmniejszeniem powierzchni przepuszczalnych dla wód opadowych. Mimo to przyjęte ograniczenia w zabudowie nie dopuszczają do zaburzenia naturalnej infiltracji na obszarach zabudowanych.

8. Ocena rozwiązań funkcjonalno – przestrzennych

Obszar opracowania projektu *miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obrębu Samborowiczki* obejmuje swoim zasięgiem cały obręb ewidencyjny Samborowiczki. Zgodnie z art. 14 ust. 1 ustawy z dnia 27 marca 2003 roku o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1130 z późn. zm.) miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego sporządza się w celu zmiany przeznaczenia terenów, w tym dla inwestycji celu publicznego, oraz określenia sposobów ich zagospodarowania i zabudowy.

Ustalenia projektu planu miejscowego zostały pogrupowane w 3 rozdziałach. W rozdziale 1. zawarte zostały przepisy ogólne, w rozdziale 2. przepisy szczegółowe, a w rozdziale 3. przepisy końcowe. Ustalono następujące kategorie przeznaczenia terenu, dla których określono odpowiednie ustalenia:

- tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, oznaczone symbolem MN,
- tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej lub usług, oznaczone symbolem MN-U,
- tereny usług, oznaczone symbolem U,
- teren usług sportu i rekreacji, oznaczony symbolem US,
- teren usług kultu religijnego, oznaczony symbolem UR,
- tereny usług turystyki lub gastronomii lub sportu i rekreacji, oznaczone symbolem UT-UG-US,
- teren drogi zbiorczej, oznaczony symbolem KDZ,
- tereny drogi lokalnej, oznaczone symbolem KDL,
- tereny drogi dojazdowej, oznaczone symbolem KDD,
- tereny komunikacji drogowej wewnętrznej, oznaczone symbolem KR,
- teren elektroenergetyki, oznaczony symbolem IE,
- teren wodociągów, oznaczony symbolem IW,
- teren kanalizacji, oznaczony symbolem IK,
- tereny rolnictwa z zakazem zabudowy, oznaczone symbolem RN,
- tereny zabudowy zagrodowej, oznaczone symbolem RZM,
- tereny wód powierzchniowych śródlądowych, oznaczone symbolem WS,
- tereny lasu, oznaczone symbolem L,
- tereny zieleni naturalnej, oznaczone symbolem ZN,
- tereny zieleni urządzonej, oznaczone symbolem ZP.

Obszar objęty planem obejmuje obręb ewidencyjny Samborowiczki w gminie Przeworno. Miejscowość w połowie (część wschodnia) pokrywają grunty rolne, a w drugiej połowie tereny leśne (część zachodnia). W stanie istniejącym znaczny udział obszarów zabudowanych miejscowości zajmują tereny zainwestowane zabudową mieszkaniową i siedliskową.

W centralnej części obszaru opracowania ustalono strefę „A” ścisłej ochrony konserwatorskiej dla zespołu kościelnego, obejmującą zespół kościelny figurujący w wykazie zabytków. W południowo-zachodniej części miejscowości ustalono także kolejną strefę „A” ścisłej ochrony konserwatorskiej dla góry Gromnik, dla której również ustalono odpowiednią ochronę konserwatorską. Na obszarze opracowania występuje także strefa „B” ochrony konserwatorskiej obejmująca obszary położone w granicach historycznego układu przestrzennego wsi Samborowiczki, figurującego w wykazie zabytków. Ustala się również ochronę cmentarza poewangelickiego, figurującego w wykazie zabytków, którego granice są tożsame z granicą strefy „A” ścisłej ochrony konserwatorskiej dla zespołu kościelnego. Dodatkowo ustala się dwie strefy „W” ścisłej ochrony zabytków archeologicznych, tożsame z granicami strefy „A” ścisłej ochrony konserwatorskiej dla zespołu kościelnego oraz strefy „A” ścisłej ochrony konserwatorskiej dla góry Gromnik. Ustala się również

trzy strefy „OW” ochrony zabytków archeologicznych, wyznaczone zgodnie z rysunkiem planu miejscowego i obejmujące obszary położone w granicach historycznego układu przestrzennego wsi Samborowiczki i obszary intensywnego osadnictwa pradziejowego, średniowiecznego i nowożytnego, figurujące w wykazie zabytków, oraz obszary wokół góry Gromnik. Oprócz tego ustala się ochronę stanowisk archeologicznych figurujących w rejestrze zabytków, wykazie zabytków oraz stanowisk archiwalnych.

Sporządzając projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wzięto pod uwagę różne aspekty ochrony środowiska. Przygotowano zapisy planu miejscowego w taki sposób, by w jak największym stopniu ograniczyć negatywne skutki oddziaływania proponowanych form użytkowania terenu na środowisko naturalne, a także na zdrowie i życie mieszkańców. Dodatkowymi zabezpieczeniami są przepisy dotyczące ochrony środowiska, a także rozporządzenie określające wymogi lokalizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko.

Wyznaczone w planie tereny planowanej zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, mieszkaniowo-usługowej, zagrodowej czy usługowej, stanowić będą głównie uzupełnienie zabudowy wsi Samborowiczki, z uwzględnieniem konieczności zapewnienia koniecznego dostępu komunikacyjnego i infrastruktury technicznej.

Analiza ustaleń przyjętych w miejscowym planie pozwala stwierdzić, że projekt planu miejscowego respektuje założenia ochrony środowiska i nie stwarza konfliktów pomiędzy istniejącymi uwarunkowaniami a projektowanymi funkcjami.

W ustaleniach miejscowego planu miejscowego przyjęto dla każdej jednostki, w ramach której dopuszczona jest zabudowa, współczynnik powierzchni biologicznie czynnej oraz wskaźnik określający wielkość powierzchni zabudowy.

Tabela 2 Wskaźniki zagospodarowania terenów w projekcie mpzp

Nr zał. graf.	Teren	Symbol	Udział powierzchni biologicznie czynnej	Udział powierzchni zabudowy
1	tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej	1MN, 2MN	0,40	0,30
1	tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej lub usług	1MN-U – 10MN-U	0,40	0,40
1	teren usług	1U	0,40	0,40
1	teren usług sportu i rekreacji	1US	0,70	
1		2US	0,70	0,40
1	teren usług kultu religijnego	1UR	0,50	-
1	teren usług turystyki lub usług gastronomii lub usług sportu i rekreacji	1UT-UG-US	0,70	0,20
2		2UT-UG-US	0,70	0,20
1	teren elektroenergetyki	11IE	0,10	0,80
1	teren wodociągów	1IW	0,90	-
1	teren ujęcia wód	1IK	0,60	0,30
1	tereny zabudowy zagrodowej	1RZM – 5RZM	0,50	0,30
1	teren zieleni urządzonej	1ZP	0,90	-

Dzięki przyjęciu w planie ww. wskaźników, powierzchnia terenów zabudowanych i nieprzepuszczalnych równoważona będzie przez tereny zielone. Przyjęte wartości współczynników pozwalają stwierdzić, że projekt planu miejscowego zapewnia zachowanie właściwych proporcji pomiędzy terenami o różnych formach użytkowania.

9. Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego planu miejscowego oraz sposoby w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania planu

Podstawą dla formułowania ustaleń przedmiotowej miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego była zapisana w ustawie zasadniczej zasada zrównoważonego rozwoju, która zakłada taki rozwój społeczno-gospodarczy, w którym następuje proces integrowania działań politycznych, gospodarczych i społecznych, z zachowaniem równowagi przyrodniczej oraz trwałości podstawowych procesów przyrodniczych, w celu zagwarantowania możliwości zaspokajania podstawowych potrzeb poszczególnych społeczności lub obywateli, zarówno współczesnego pokolenia, jak i przyszłych pokoleń. Strategicznym celem polityki ekologicznej państwa, a także województwa dolnośląskiego jest zapewnienie bezpieczeństwa ekologicznego i tworzenie podstaw do zrównoważonego rozwoju społeczno-gospodarczego.

9.1. Cele ochrony środowiska na szczeblu międzynarodowym

Na szczeblu międzynarodowym określono szczegółowe cele i zadania na rzecz ochrony środowiska, które zostały przyjęte w ramach następujących konwencji, deklaracji i porozumień, mających znaczenie dla prawa wspólnotowego:

- *Szczyt Ziemi – Światowy Szczyt Zrównoważonego Rozwoju*, Johannesburg, 2002 r.,
- *Agenda 21 „Środowisko i Rozwój”*, Rio de Janeiro 1992 r.,
- *Protokół z Kioto – Ramowa Konwencja Narodów Zjednoczonych w sprawie zmiany klimatu*, Kioto, 1997 r.,
- *Ramowa Konwencja Narodów Zjednoczonych w sprawie zmiany klimatu UNFCCC*, Nowy Jork, 1992 r.,
- *Konwencja z Aarhus ONZ/EKG o dostępie do informacji, udziale społeczeństwa w podejmowaniu decyzji oraz dostępie do wymiaru sprawiedliwości w sprawach dotyczących środowiska*, Aarhus, 1998 r.,
- *Konwencja o ocenach oddziaływania na środowisko w kontekście transgranicznym*, Espoo, 1991 r.,
- *Konwencja o ochronie gatunków dzikiej flory i fauny europejskiej oraz ich siedlisk*, Berno, 1979 r.,
- *Konwencja Londyńska*, Londyn, 1972 r.,
- *Konwencja o obszarach wodno-błotnych mających znaczenie międzynarodowe, zwłaszcza jako środowisko życiowe ptactwa wodnego*, Ramsar, 1971 r.,
- *Konwencja o ochronie wędrownych gatunków dzikich zwierząt*, Bonn, 1979 r.,
- *Agenda na rzecz zrównoważonego rozwoju 2030*, Zgromadzenie Ogólne ONZ, Nowy Jork, 2015 r.,
- *Konwencja Wenecka w sprawie substancji zubożających warstwę ozonową*, Montreal, 1987 r.,
- *Konwencja Sztokholmska w sprawie trwałych zanieczyszczeń organicznych*, Sztokholm, 2001 r.

9.2. Cele ochrony środowiska na szczeblu wspólnotowym

Na szczeblu wspólnotowym określono szczegółowe cele i zadania na rzecz ochrony środowiska, które zostały przyjęte w ramach następujących konwencji, deklaracji i porozumień:

- *Strategia UE w zakresie przystosowania się do zmiany klimatu*, 16 kwietnia 2013 r.,
- *Europa 2020. Strategia na rzecz inteligentnego i zrównoważonego rozwoju sprzyjającego włączeniu społecznemu*, komunikat Komisji Europejskiej, 3 marca 2010 r.,

- *Europejska konwencja krajobrazowa, Florencja, 20.10.2000 r.*

9.3. Cele ochrony środowiska na szczeblu krajowym

Planowane działania w obszarze ochrony środowiska w Polsce wpisują się w priorytety w skali Unii Europejskiej i cele 6. Wspólnotowego programu działań w zakresie środowiska naturalnego. Zgodnie z ostatnim przeglądem wspólnotowej polityki ochrony środowiska do najważniejszych wyzwań należy zaliczyć:

- *działania na rzecz zapewnienia realizacji zasady zrównoważonego rozwoju;*
- *przystosowanie do zmian klimatu;*
- *ochrona różnorodności biologicznej.*

Polityka ekologiczna Państwa 2030 - strategia rozwoju w obszarze środowiska i gospodarki wodnej w systemie dokumentów strategicznych stanowi doprecyzowanie zapisów Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.) (w skrócie SOR). Dokument zarysowuje cele główne oraz cele szczegółowe, dotyczące m. in. ochrony zdrowia, gospodarki i klimatu, które są wspierane poprzez tzw. cele horyzontalne (dotyczące m. in. efektywności instrumentów ochrony środowiska). Celem głównym Polityki Ekologicznej Państwa 2030 (w skrócie PEP2030) jest Rozwój potencjału środowiska na rzecz obywateli i przedsiębiorców, który stanowi jednocześnie jeden z celów SOR. PEP2030 wyznacza trzy cele szczegółowe⁹:

- Cel szczegółowy I: Środowisko i zdrowie. Poprawa jakości środowiska i bezpieczeństwa ekologicznego;
- Cel szczegółowy II: Środowisko i gospodarka. Zrównoważone gospodarowanie zasobami środowiska;
- Cel szczegółowy III: Środowisko i klimat. Łagodzenie zmian klimatu i adaptacja do nich oraz zarządzanie ryzykiem klęsk żywiołowych.

Celami horyzontalnymi są:

- Środowisko i edukacja. Rozwijanie kompetencji (wiedzy, umiejętności i postaw) ekologicznych społeczeństwa;
- Środowisko i administracja. Poprawa efektywności funkcjonowania instrumentów ochrony środowiska.

W realizacji celów środowiskowych dokument często podkreśla istotną rolę planowania przestrzennego jako narzędzia do kształtowania przestrzeni i racjonalnego gospodarowania środowiskiem przyrodniczym. Rolą polityki przestrzennej państwa jest zapewnienie bezpieczeństwa ekologicznego państwa, które to powinno być zapewnione poprzez odpowiednie zarządzanie państwem na wszystkich szczeblach administracji publicznej oraz w podziale kompetencji i zadań, pozwalającym na wyznaczenie celów na każdym szczeblu w oparciu o zidentyfikowane potrzeby, zaś środki niezbędne do ich osiągnięcia dobierane z uwzględnieniem kryteriów efektywności ekologicznej i ekonomicznej. Podkreślona została rola Jednostek Samorządu Terytorialnego, w których gestii powinno leżeć racjonalne gospodarowanie przestrzenią oraz prowadzenie racjonalnej polityki przestrzennej, pomagającej chronić ludność m. in. przed zanieczyszczeniem powietrza, hałasem, suszą, powodzią oraz presją człowieka na środowisko przyrodnicze. Podkreślone zostało również dążenie do poprawy jakości życia, które powoduje stałą potrzebę rozwoju, co jednak jest możliwe tylko dzięki zrównoważonemu korzystaniu z zasobów przyrodniczych. Istotna jest również rola kształtowania i ochrony krajobrazu, które mają wyraźny wpływ na utrzymanie łączności ekologicznej. W tym zakresie planowanie przestrzenne powinno uwzględniać wszystkie istotne elementy krajobrazu

⁹ Polityka Ekologiczna Państwa 2030, przyjęta uchwałą nr 67 Rady Ministrów z dnia 16 lipca 2019 r. w sprawie przyjęcia „Polityki ekologicznej państwa 2030 - strategii rozwoju w obszarze środowiska i gospodarki wodnej” (M.P. 2019 poz. 794);

oraz środowiska przyrodniczego, ponieważ tylko w taki sposób możliwe będzie zagwarantowanie prawidłowego utrzymania oraz odbudowy łączności ekologicznej w środowisku przyrodniczym.¹⁰

Planowanie przestrzenne wskazywane jest również w kierunkach interwencji, realizujących cele szczegółowe oraz odpowiadających poszczególnym celom zrównoważonego rozwoju. Rola, jaką pełni planowanie przestrzenne w tych kierunkach przedstawiona została poniżej :

- **Zrównoważone gospodarowanie wodami, w tym zapewnienie dostępu do czystej wody dla społeczeństwa i gospodarki oraz osiągnięcie dobrego stanu wód** – poprzez m. in. opracowanie i aktualizację dokumentów strategicznych/planistycznych w zakresie gospodarowania wodami oraz działania, obejmujące kształtowanie krajobrazów sprzyjających zatrzymywaniu wody i ochronę wód morskich;
- **Likwidacja źródeł emisji zanieczyszczeń do powietrza lub istotne zmniejszenie ich oddziaływania** – poprzez m. in. ograniczenie niskiej emisji, odpowiednie planowanie przestrzenne i ochronę korytarzy i klinów napowietrzających;
- **Ochrona powierzchni ziemi, w tym gleb** – poprzez m. in. utrzymanie zadrzewień i zakrzaczeń śródpolnych, przeciwdziałanie zanieczyszczania gleby i ziemi substancjami mającymi negatywne oddziaływanie na zdrowie ludzi i stan środowiska oraz kierowanie się zasadą pierwszeństwa wtórnego użytkowania przestrzeni w procesach inwestycyjnych, która służy m.in. ograniczeniu zasklepiania powierzchni, prowadzącego do nieprzepuszczania wód opadowych i powietrza., w tym poprzez przekształcanie ich dotychczasowych funkcji. Kluczowe znaczenie dla ochrony gleb przypisuje się zasadom planowania przestrzennego, umożliwiającym ponowne wykorzystanie obszarów poprzemysłowych;
- **Przeciwdziałanie zagrożeniom środowiska oraz zapewnienie bezpieczeństwa biologicznego, jądrowego i ochrony radiologicznej** – m. in. poprzez badania dotyczących potencjalnych skutków oddziaływania pól elektromagnetycznych oraz stosowanie instrumentów zapewniających ochronę oraz zapewnienie bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej, szczególnie w kontekście planów budowy jądrowych bloków energetycznych;
- **Zarządzanie zasobami dziedzictwa przyrodniczego i kulturowego, w tym ochrona i poprawa stanu różnorodności biologicznej i krajobrazu** – m. in. poprzez przeciwdziałanie czynnikom i zjawiskom negatywnie oddziałującym na stan różnorodności biologicznej, do których należą w szczególności: przekształcenia i degradacja siedlisk, zmiany użytkowania terenu, nadmierna eksploatacja zasobów naturalnych, zanieczyszczenia środowiska czy rozprzestrzenianie się inwazyjnych gatunków obcych, działań zmierzających w kierunku zachowania różnorodności biologicznej, rozwoju zielonej i błękitnej infrastruktury oraz projektów dotyczących ochrony in-situ lub ex-situ zagrożonych gatunków i siedlisk przyrodniczych;
- **Wspieranie wielofunkcyjnej i trwale zrównoważonej gospodarki leśnej** – m. in. poprzez prowadzenie wielofunkcyjnej i trwale zrównoważonej gospodarki leśnej;
- **Gospodarka odpadami w kierunku gospodarki o obiegu zamkniętym** – m. in. poprzez zapobieganie wytwarzaniu odpadów, tworzenie niezbędnej infrastruktury do selektywnego zbierania odpadów u źródła, aby zapewnić przygotowanie odpadów do ponownego użycia, lub recyklingu, zmniejszanie emisji gazów cieplarnianych z sektora gospodarowania odpadami, przede wszystkim ze składowisk odpadów, wspieranie inwestycji związanych z recyklingiem odpadów, przeróbką i wykorzystaniem surowców z wtórnego obiegu, przedsięwzięcia w zakresie wdrażania gospodarki odpadami o obiegu zamkniętym na poziomie gminnym oraz prace badawczo-rozwojowe i wdrożeniowe związane z innowacyjnymi technologiami środowiskowymi, dotyczącymi wykorzystania surowców wtórnych i gospodarki odpadami,

¹⁰ Ibidem;

realizowane m.in. przez podmioty tworzące system nauki i szkolnictwa wyższego oraz ich konsorcja z przemysłem;

- **Zarządzanie zasobami geologicznymi poprzez opracowanie i wdrożenie polityki surowcowej państwa** – poprzez budowę sprawnego i efektywnego systemu zarządzania i gospodarowania wszystkimi rodzajami surowców mineralnych, w tym surowców wtórnych, w całym łańcuchu wartości oraz posiadanymi przez Polskę zasobami;
- **Wspieranie wdrażania ekoinnowacji oraz upowszechnianie najlepszych dostępnych technik BAT;**
- **Przeciwdziałanie zmianom klimatu** – m. in. poprzez ograniczenie emisję gazów cieplarnianych, działania na rzecz adaptacji do prognozowanych skutków zmian klimatu, wprowadzanie innowacyjnych technologii, wykorzystania dostępnych źródeł energii, wspierania działań na rzecz produkcji energii ze źródeł odnawialnych, magazynowania energii, rozwoju hybrydowych instalacji OZE;
- **Adaptacja do zmian klimatu i zarządzanie ryzykiem klęsk żywiołowych** – m. in. poprzez opracowanie i wdrożenie dokumentów strategicznych/planistycznych w zakresie gospodarowania wodami, wsparcie opracowania i wdrażania planów adaptacji do zmian klimatu dla obszarów zurbanizowanych, budowę niezbędnej infrastruktury przeciwpowodziowej i obiektów małej retencji (tam, gdzie to uzasadnione ekonomicznie, ekologicznie oraz społecznie), renaturyzację rzek i ich dolin, renaturyzację mokradeł oraz realizacji inwestycji mających na celu ochronę wybrzeża, połączonych z renaturyzacją wybranych fragmentów wybrzeża (wszędzie tam, gdzie jest to uzasadnione, celowe i możliwe) oraz poprzez rozwój zielonej i niebieskiej infrastruktury na terenach zurbanizowanych, zarządzanie wodami opadowymi na obszarach zurbanizowanych poprzez różne formy retencji i rozwój infrastruktury zieleni, ograniczenie zajmowania gruntów oraz zasklepiania gleby, czy zagospodarowanie terenów oraz tworzenie warunków zabudowy obszarów, które są narażone na występowanie powodzi, podtopień oraz erozję brzegów morskich;
- **Edukacja ekologiczna, w tym kształtowanie wzorców zrównoważonej konsumpcji;**
- **Usprawnienie systemu kontroli i zarządzania ochroną środowiska oraz doskonalenie systemu finansowania** – m. in. poprzez dokonanie bieżącej oceny efektywności i skuteczności udzielanej pomocy, zidentyfikowanie wszystkich znaczących przedsięwzięć środowiskowych realizowanych z udziałem środków publicznych, koordynację priorytetów inwestycyjnych w obszarze ochrony środowiska czy ułatwienie realizacji projektów zintegrowanych.

Poniższa tabela zawiera opis sposobu w jaki powyższe cele ochrony środowiska zostały uwzględnione podczas opracowania *miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obrębu Samborowiczki*.

Tabela 3 Sposób, w jaki cele ochrony środowiska i inne problemy środowiskowe zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu

L.P.	Cele ochrony środowiska	Ustalenia
1.	Ochrona zasobów wód podziemnych i powierzchniowych	• ustalono, że prowadzona działalność nie może powodować przekroczenia standardów jakości środowiska, zgodnie z przepisami odrębnymi; • nakazano odprowadzenie ścieków poprzez systemem kanalizacji sanitarnej, jednocześnie dopuszczono indywidualne rozwiązania w zakresie oczyszczania ścieków, pod warunkiem spełnienia wymagań przepisów odrębnych; • w zakresie odprowadzania wód opadowych i roztopowych wprowadzono następujące ustalenia: a) nakazuje się stosować rozwiązania polegające na zagospodarowaniu wód w całości lub w części w miejscu opadu, w szczególności poprzez gospodarcze wykorzystanie, odparowywanie, rozsączanie do gruntów lub retencjonowanie, zgodnie z przepisami odrębnymi; a) dopuszcza się odprowadzanie wód opadowych i roztopowych do

**PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA
PRZESTRZENNEGO DLA OBRĘBU SAMBOROWICZKI**

		kanalizacji, zbiorników wodnych, cieków wodnych lub rowów melioracyjnych, zgodnie z przepisami odrębnymi;
2.	Ochrona zasobów leśnych	Na obszarach objętych planem miejscowym nie występują grunty leśne.
3.	Ochrona gleb: ochrona gleb przed degradacją, rekultywacja terenów zdegradowanych i przemysłowych	• nakazano odprowadzenie ścieków poprzez systemem kanalizacji sanitarnej, jednocześnie dopuszczono indywidualne rozwiązania w zakresie oczyszczania ścieków, pod warunkiem spełnienia wymagań przepisów odrębnych; • w zakresie odprowadzania wód opadowych i roztopowych wprowadzono następujące ustalenia: b) nakazuje się stosować rozwiązania polegające na zagospodarowaniu wód w całości lub w części w miejscu opadu, w szczególności poprzez gospodarcze wykorzystanie, odparowywanie, rozsącanie do gruntów lub retencjonowanie, zgodnie z przepisami odrębnymi; c) dopuszcza się odprowadzanie wód opadowych i roztopowych do kanalizacji, zbiorników wodnych, cieków wodnych lub rowów melioracyjnych, zgodnie z przepisami odrębnymi;
4.	Ochrona przyrody i bioróżnorodności: ochrona przyrody i różnorodności biologicznej poprzez zachowanie, wzbogacanie i odtwarzanie zasobów przyrody	wprowadzono: • minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej działki budowlanej, • maksymalny wskaźnik wielkości powierzchni zabudowy działki, • minimalną i maksymalną intensywność zabudowy działki budowlanej;
5.	Gospodarka odpadami: uporządkowanie gospodarki odpadami	Gospodarowanie odpadami nakazano prowadzić zgodnie z wymogami przepisów odrębnych;
6.	Ochrona powietrza atmosferycznego: spełnienie norm jakości powietrza atmosferycznego poprzez sukcesywną redukcję emisji do powietrza	• ustalono, że prowadzona działalność nie może powodować przekroczenia standardów jakości środowiska, zgodnie z przepisami odrębnymi; • zaopatrzenie w energię cieplną nakazano zapewnić z indywidualnych lub grupowych źródeł zaopatrzenia w ciepło, w tym z odnawialnych źródeł energii, na warunkach określonych w przepisach odrębnych;
7.	Ochrona przed hałasem i promieniowaniem elektromagnetycznym: likwidacja zagrożeń środowiska z tytułu hałasu, wibracji i promieniowania elektromagnetycznego	• ustalono, że prowadzona działalność nie może powodować przekroczenia standardów jakości środowiska, zgodnie z przepisami odrębnymi; • tereny oznaczone symbolem MN stanowią podlegające ochronie akustycznej tereny przeznaczone pod zabudowę mieszkaniową jednorodzinną, gdzie obowiązują dopuszczalne dla tego rodzaju terenów poziomy hałasu określone w przepisach odrębnych; • tereny oznaczone symbolem MN-U stanowią podlegające ochronie akustycznej tereny przeznaczone na cele mieszkaniowo-usługowe, gdzie obowiązują dopuszczalne dla tego rodzaju terenów poziomy hałasu określone w przepisach odrębnych; • tereny oznaczone symbolami RZM stanowią podlegające ochronie akustycznej tereny przeznaczone pod zabudowę zagrodową, gdzie obowiązują dopuszczalne dla tego rodzaju terenów poziomy hałasu określone w przepisach odrębnych; • tereny oznaczone symbolami: US, UT-UG-US stanowią podlegające ochronie akustycznej tereny przeznaczone na cele rekreacyjno-wypoczynkowe, gdzie obowiązują dopuszczalne dla tego rodzaju terenów poziomy hałasu określone w przepisach odrębnych; • zakazano przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco lub zawsze znacząco oddziaływać na środowisko, z wyjątkiem inwestycji celu publicznego;
8.	Dziedzictwo kulturowe	• ustalono strefę „A” ścisłej ochrony konserwatorskiej dla zespołu kościelnego, wyznaczoną zgodnie z rysunkiem planu i obejmującą zespół kościelny, figurujący w wykazie zabytków; • ustalono strefę „A” ścisłej ochrony konserwatorskiej dla góry Gromnik, wyznaczoną zgodnie z rysunkiem planu; • ustalono strefę „B” ochrony konserwatorskiej, wyznaczoną zgodnie z rysunkiem planu i obejmującą obszary położone w granicach historycznego układu przestrzennego wsi Samborowiczki, figurującego w wykazie zabytków; • ustalono ochronę obiektów figurujących w wykazie zabytków, wyznaczonych zgodnie z rysunkiem planu miejscowego; • ustalono się ochronę cmentarza poewangelickiego, figurującego w wykazie zabytków, którego granicę są tożsame z granicą strefy „A” ścisłej ochrony konserwatorskiej dla zespołu kościelnego • ustalono dwie strefy „W” ścisłej ochrony zabytków archeologicznych,

		tożsame z granicami strefy „A” ścisłej ochrony konserwatorskiej dla zespołu kościelnego oraz strefy „A” dla góry Gromnik; • ustalono trzy strefy „OW” ochrony zabytków archeologicznych, wyznaczone zgodnie z rysunkiem planu i obejmujące obszary położone w granicach historycznego układu przestrzennego wsi Samborowiczki i obszary intensywnego osadnictwa pradziejowego, średniowiecznego i nowożytnego, figurujące w wykazie zabytków, oraz obszary wokół góry Gromnik; • ustalono ochronę stanowisk archeologicznych, figurujących w rejestrze zabytków, wyznaczonych zgodnie z rysunkiem planu; • ustalono ochronę obiektów i obszarów figurujących w wykazie zabytków; • ustala się ochronę stanowisk archiwalnych, wyznaczonych zgodnie z rysunkiem planu miejscowego.
--	--	---

10. Przewidywane znaczące oddziaływania na środowisko wynikające z projektowanego przeznaczenia terenu i realizacji ustaleń miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego

Obszar objęty prognozą nie jest zróżnicowany pod względem przekształceń środowiska, ze względu na niewielką skalę istniejącego już zagospodarowania, a planowane przeznaczenia nie spowodują znaczącej zmiany poszczególnych składowych środowiska, nie wpłyną znacząco na zagospodarowanie przestrzenne miejscowości oraz nie wpłyną negatywnie na jakość życia mieszkańców. Projekt przewiduje wyłącznie rozszerzenie przeznaczeń terenów o funkcje, które występują już w omawianej miejscowości, a także pozostawia w większości dotychczasowe wskaźniki zagospodarowania oraz parametry zabudowy. Projekt planu miejscowego dopuszcza w związku z tym rozwój zabudowy w sąsiedztwie istniejących terenów zainwestowanych zwartego obszaru miejscowości, jednocześnie podtrzymuje dotychczas ustalone przeznaczenia terenów. Przyszłe zmiany, będące skutkiem uchwalenia planu miejscowego, będą miały wyłącznie charakter punktowy (interwencyjny) i nie spowodują istotnego pogorszenia stanu środowiska. Głównym przekształceniem poddane zostaną dotychczasowo niezagospodarowane tereny, co przyczyni się do ograniczenia na nich powierzchni biologicznie czynnej oraz zmiany stosunków wodnych. Jednocześnie na terenach mieszkaniowo-usługowych ustalono wskaźniki dla minimalnej powierzchni biologicznie czynnej na poziomie 40%, co pozwoli na zrównoważenie terenów zainwestowanych oraz pozostawionych do naturalnej roślinności. Skutki wynikające z planowanego zagospodarowania terenów będą miały charakter zarówno pozytywny jak i negatywny. Wynikać to będzie z szeregu czynników, najczęściej o podłożu antropogenicznym. Niemniej jednak przyjęte w planie rozwiązania nie powinny spowodować pogorszenia stanu środowiska w odniesieniu do obecnych uwarunkowań tego miejsca. Realizacja przyjętych w planie ustaleń może wiązać się ze wzrostem natężenia ruchu komunikacyjnego, a zabudowa możliwa do realizacji na podstawie zapisów planu miejscowego nie powinna stwarzać większego wpływu na wzrost zanieczyszczeń do powietrza atmosferycznego. Przyszłe nasilenie ruchu komunikacyjnego będzie związane wyłącznie z dojazdami do miejsca zamieszkania lokalnej społeczności. Zapisy planu miejscowego, dotyczące ograniczenia wpływu na środowisko (w zakresie hałasu, wibracji, pola elektromagnetycznego, gleb, wód, powietrza atmosferycznego, jak również gospodarki komunalnej) zniwelują z pewnością uciążliwości i tym samym zmniejszą negatywny wpływ na środowisko. Ewentualne zanieczyszczenia powietrza atmosferycznego powstawać mogą zwłaszcza w okresie jesienno-zimowym. Jednocześnie w przypadku zastosowania proekologicznych rozwiązań w zakresie zaopatrzenia w energię elektryczną oraz zaopatrzenia w ciepło, pozwoli to na redukcję do minimum zanieczyszczeń generowanych przez nową zabudowę. Realizacja dopuszczanej w planie zabudowy wiąże się ze zniszczeniem wierzchniej warstwy gleby i zmniejszeniem powierzchni przepuszczalnych dla wód opadowych, jednak przyjęte ograniczenia w zabudowie nie powinny dopuścić do zaburzenia naturalnej infiltracji na omawianym obszarze. Należy jednak zwrócić

uwagę, że sieć kanalizacji sanitarnej i deszczowej, rozwinięta na obecnym poziomie i dostosowana do nowoczesnych potrzeb, jest w stanie zapewnić obsługę całej obecnej i przyszłej zabudowy, co nie powinno prowadzić do zanieczyszczenia gruntu i wód. W przyszłości planuje się dalszą rozbudowę sieci infrastruktury technicznej, które będą w stanie obsłużyć nowe inwestycje. Jednocześnie wskazać należy, że w planie przyjęto rozwiązania mające na celu zwiększenie retencji wód opadowych poprzez nakaz stosowania rozwiązań polegających na zagospodarowaniu wód w całości lub w części w miejscu opadu, w szczególności poprzez gospodarcze wykorzystanie, odparowywanie, rozsącanie do gruntów lub retencjonowanie, zgodnie z przepisami odrębnymi. Z uwagi na przyjęte w planie ograniczenia nie należy spodziewać się także nowych funkcji generujących lub stwarzających zagrożenie ponadnormatywnym hałasem.

10.1. Możliwe oddziaływania na elementy środowiska

10.1.1. Oddziaływania bezpośrednie.

- produkcja ścieków komunalnych i bytowych na obszarach przewidzianych pod zabudowę mieszkaniową;
- wzrost emisji zanieczyszczeń gazowych i pyłowych związanych z zaopatrzeniem w ciepło;
- wzrost powierzchni terenów zabudowanych i utwardzonych.

10.1.2. Oddziaływania pośrednie.

- wzrost ilości spływów powierzchniowych z powierzchni terenów nowo zabudowanych i nowo utwardzonych;
- emisja z silników spalinowych używanych w samochodach i innych urządzeniach używanych przez mieszkańców i użytkowników planowanej zabudowy.

10.1.3. Oddziaływania wtórne.

- zanieczyszczenie powierzchni ziemi spowodowane opadami deszczu zanieczyszczonego pyłami i gazami pochodzącymi komunalnego i komunikacyjnego.

10.1.4. Oddziaływania skumulowane.

- brak.

10.1.5. Oddziaływania krótkoterminowe.

- prace budowlane związane z realizacją infrastruktury i budynków.

10.1.6. Oddziaływania średnioterminowe.

- brak.

10.1.7. Oddziaływania długoterminowe.

- zanieczyszczenie gleb związane z wprowadzaniem do gleb nawozów i związków chemicznych zanieczyszczających gleby.

10.1.8. Oddziaływania stałe.

- proporcjonalny do skali realizacji nowych obiektów mieszkalnych i usługowych wzrost natężenia ruchu komunikacyjnego;
- trwałe przekształcenie powierzchni terenu pod zabudowę i utwardzeniami;
- pole elektromagnetyczne z istniejących i projektowanych elementów infrastruktury technicznej - linie elektroenergetyczne.

10.1.9. Oddziaływania chwilowe.

- uciążliwości powodowane przez prace budowlane w trakcie realizacji zabudowy;
- przekształcenia powierzchni ziemi.

10.1.10. Oddziaływania pozytywne.

- regulacja w zakresie minimalnej powierzchni terenu biologicznie czynnego;
- wprowadzenie zapisów dotyczących gospodarowania wodami opadowymi i roztopowymi;
- wprowadzenie zakazu przekroczenia standardów jakości środowiska poza terenem, na którym jest prowadzona działalność;

- wprowadzenie ustaleń związanych z ochroną obszarów i obiektów zabytkowych;
- ochrona kompleksów leśnych.

10.1.11. Oddziaływania negatywne

- zmniejszenie wielkości powierzchni nieprzepuszczalnych - ograniczenie infiltracji;
- wzrost emisji zanieczyszczeń gazowych i pyłowych związanych z zaopatrzeniem w ciepło i komunikacją;
- wzrost produkcji ścieków bytowych na obszarach przewidzianych pod zabudowę.

10.2. Analiza i ocena oddziaływania na poszczególne elementy środowiska:

- **Różnorodność biologiczną** – brak oddziaływania – plan zachowuje w obecnej funkcji obszary o wysokiej różnorodności biologicznej – lasy, parki, tereny wód.
- **Ludzi** – brak oddziaływania – warunki i jakość życia mieszkańców na obszarze opracowania oraz w jego sąsiedztwie nie ulegną znaczącej zmianie.
- **Zwierzęta i rośliny** – brak oddziaływania – zainwestowanie terenów rolniczych ograniczy środowisko życia występującym tam nielicznie pod względem gatunkowym roślinom i zwierzętom. Ustalenia zawarte w planie nie stanowiąc będą również zagrożenia dla występujących w granicach obrębu chronionych gatunków zwierząt.
- **Wodę** – brak znacznego oddziaływania – zwiększenie powierzchni nieprzepuszczalnej wpłynie na wzrost ilości wody odprowadzanej do kanalizacji. Niewielka skala przekształceń nie powinna wpłynąć na zmianę lokalnych warunków wodnych. Działalność rolnicza wciąż może powodować przedostawanie się zanieczyszczeń do wód podziemnych.
- **Powietrze** – oddziaływanie o niewielkiej skali – nowe inwestycje i nowi użytkownicy spowodują wzrost emisji zanieczyszczeń do powietrza, jednakże ustalenia planu miejscowego odnoszą się w tym zakresie do przepisów odrębnych.
- **Powierzchnię ziemi** – oddziaływanie o niewielkiej skali – na terenach niezainwestowanych powierzchnia ziemi ulegnie przekształceniom i częściowemu utwardzeniu (realizacja zabudowy, obiektów infrastruktury komunikacyjnej i technicznej). Działalność rolnicza może spowodować przedostawanie się do gruntów zanieczyszczeń.
- **Krajobraz** – oddziaływanie o lokalnej skali – krajobraz ulegnie przekształceniu na skutek realizacji zabudowy, jednak przyjęte ograniczenia gabarytów zabudowy, wskaźników i parametrów zainwestowania działki chronią przed konkurowaniem z wartościowymi elementami krajobrazu wsi, jednocześnie eksponując istniejące wartościowe elementy krajobrazu kulturowego i dziedzictwa.
- **Klimat** – brak oddziaływania na składowe klimatu.
- **Zasoby naturalne** – brak oddziaływania – na obszarze objętym opracowaniem nie występują złoża surowców mineralnych.
- **Zabytki i dobra materialne** – brak oddziaływania lub oddziaływania pozytywne – plan zawiera ustalenia chroniące przed degradacją zabytków (zarówno pojedyncze obiekty jak i układy przestrzenne).

Podsumowując wystąpią zarówno negatywne jak i pozytywne skutki dla środowiska wynikające z realizacji ustaleń projektu planu miejscowego. Przyjęte w planie ograniczenia w przeznaczeniu i zagospodarowaniu terenu oraz rozwiązań w zakresie infrastruktury technicznej minimalizują negatywne oddziaływanie na środowisko i zdrowie ludzi. Nieznacznie wzrosnąć może poziom hałasu oraz wytwarzane będą odpady, zarówno stałe jak i ciekłe. Realizacja dopuszczanej w planie zabudowy wiąże się ze zniszczeniem warstwy gleby i zmniejszeniem powierzchni przepuszczalnych dla wód opadowych, jednak przyjęte ograniczenia w zabudowie nie dopuszczają do zaburzenia naturalnej

infiltracji na omawianym obszarze. Podłączenie inwestycji do kanalizacji sanitarnej będzie ograniczać możliwość zanieczyszczenia gruntu i wód.

11. Ocena skutków dla istniejących form ochrony przyrody oraz innych obszarów chronionych

Obszar opracowania planu położony jest w granicach obszarów objętych ochroną prawną, wymienionych w ustawie z dnia 16 kwietnia 2004 r. o *ochronie przyrody*, jakim jest Obszar Chronionego Krajobrazu „Wzgórza Niemczańsko- Strzelińskie” (rozporządzenie Wojewody Dolnośląskiego Nr 29 z dnia 28 listopada 2008 r. w sprawie Obszaru Chronionego Krajobrazu „Wzgórza Niemczańsko- Strzelińskie” – Dz. Urz. Woj. Doln. 317, poz. 3928) oraz specjalny obszar ochrony siedlisk „Wzgórza Strzelińskie” (PLH020074) (rozporządzenie Wojewody Dolnośląskiego z dnia 27 marca 2023 r. w sprawie specjalnego obszaru ochrony siedlisk Wzgórza Strzelińskie (PLH020074) – Dz. Urz. Woj. Doln. 2023 poz. 860). Ogólne skutki dla środowiska wynikające z planowanego zagospodarowania będą miały charakter zarówno pozytywny jak i negatywny. Wynikać to będzie z szeregu czynników, najczęściej o podłożu antropogenicznym. Niemniej jednak proponowane w planie ustalenia nie spowodują pogorszenia stanu środowiska. Realizacja dopuszczanej w planie zabudowy wiąże się ze zniszczeniem warstwy gleby i zmniejszeniem powierzchni przepuszczalnych dla wód opadowych, jednak przyjęte ograniczenia w zabudowie nie dopuszczają do zaburzenia naturalnej infiltracji na omawianym obszarze. Na skutek realizacji ustaleń planu miejscowego nie wystąpią negatywne skutki dla istniejących form ochrony przyrody poza obszarem opracowania. W projekcie dodatkowo wprowadzono ograniczenia dotyczące lokalizacji inwestycji i prowadzonej działalności - nie może powodować przekroczenia standardów jakości środowiska, zgodnie z przepisami odrębnymi.

11.1. Ocena oddziaływania na Obszar Chronionego Krajobrazu „Wzgórza Niemczańsko-Strzelińskie”

Obszar Chronionego Krajobrazu „Wzgórza Niemczańsko- Strzelińskie” obejmuje południowe części tych masywów o stosunkowo niewielkim przekształceniu gospodarczym i leży w mezoregionie Wzgórza Niemczańsko-Strzelińskie. Jest on najbardziej zróżnicowaną częścią Przedgórz Sudeckiego. Masywy te zbudowane są z różnych skał magmowych i metamorficznych, z których na uwagę zasługuje pionowa intruzja granitu w Strzelinie. Jest obszarem wartościowym ze względu na możliwość zaspokojenia potrzeb związanych z turystyką i rekreacją. OChK „Wzgórza Niemczańsko-Strzelińskie” zajmuje powierzchnię 6180 ha i wyróżnia się urozmaiconą rzeźbą terenu, znaczącymi walorami krajobrazowymi oraz dużą różnorodnością biologiczną. Najwyższym szczytem tego obszaru jest Gromnik (393 m n.p.m.) położony właśnie w Samborowiczkach.

W granicach planu miejscowego obszar ten położony jest w zachodniej i północnej części obejmuje swoim zasięgiem wyłącznie zwarte kompleksy leśne. W przedmiotowym planie zagospodarowania przestrzennego podtrzymano funkcje leśne. Ze względu na powyższe oraz znaczącą odległość od terenów przewidzianych pod zainwestowania przewiduje się brak negatywnego wpływ na środowisko Obszaru Chronionego Krajobrazu „Wzgórza Niemczańsko- Strzelińskie”. Jedynym obszarem, na którym przewiduje się zainwestowanie jest Wzgórze Gromnik, na którego części zaplanowano tereny usługowo-rekreacyjne. Przytoczony obszar został już wyznaczony w obowiązującym planie zagospodarowania przestrzennego oraz studium gminy z 2023 roku. W przypadku wzgórz Gromnik obszar sportowo-rekreacyjny został już zainwestowany i pełni funkcję rekreacyjno-krajobrazową oraz atrakcję turystyczną dla obszaru „Wzgórz Strzelińskich”, a w

prowadzone w planie miejscowym ustalenia i zapisy mają na celu wyłącznie podtrzymanie tego zagospodarowania.

11.2. Ocena oddziaływania na specjalny obszar ochrony siedlisk „Wzgórza Strzelińskie” (PLH020074)

Specjalny obszar ochrony siedlisk „Wzgórza Strzelińskie” (PLH020074) obejmuje obszar o powierzchni 3836,16 ha, położony w województwie dolnośląskim. Teren wyznaczony został w celu długotrwałego zabezpieczenia naturalnych siedlisk życia oraz populacji zagrożonych wymarciem gatunków zwierząt (z wyłączeniem ptaków)¹¹ takich jak: czerwonończyk nieparek *Lycaena dispar*, kumak nizinny *Bombina bombina*, modraszek nausitous *Maculinea (Phengaris) nausithous*, mopek zachodni *barbastellus*, nocek Bechsteina *Myotis bechsteinii*, nocek duży *Myotis myotis*, nocek orzęsiony *Myotis emarginatus*, pachnica dębowa *Osmoderma eremita* (*Osmoderma barnabita*), traszka grzebieniasta *Triturus cristatus* (*Triturus cristatus cristatus*).⁹ W granicach planu miejscowego występują stanowiska mopka i nocka w sąsiedztwie góry Gromnik.

W granicach miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego omawiany obszar znajduje się w zachodniej i północnej części terenu objętego planem. Obejmuje swoim zasięgiem zwarte kompleksy leśne, które niemal w całości pokrywają się z Obszarem Chronionego Krajobrazu „Wzgórza Niemczańsko-Strzelińskie”. Obszar ten pełni istotną rolę w zachowaniu różnorodności biologicznej oraz stabilności ekosystemów leśnych w regionie. W miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego zdecydowano się na utrzymanie dotychczasowych funkcji leśnych, co jest zgodne z celami ochrony przyrody i krajobrazu, a także z wymogami obowiązujących przepisów. Ze względu na lokalizację tego obszaru, jego charakter oraz znaczną odległość od terenów przewidzianych pod zainwestowanie, przewiduje się brak negatywnego wpływu na środowisko przyrodnicze, w tym na specjalny obszar ochrony siedlisk „Wzgórza Strzelińskie” (PLH020074). Kompleksy leśne pozostają nienaruszone, a ich funkcje ekologiczne są podtrzymywane, co pozwala na ochronę wartości przyrodniczych i krajobrazowych.

Jedynym obszarem objętym planem, na którym przewiduje się zainwestowanie, jest Wzgórze Gromnik. Na części tego terenu zaplanowano przeznaczenie na funkcje usługowo-rekreacyjne. Warto podkreślić, że obszar ten był już wcześniej wskazany w obowiązującym planie zagospodarowania przestrzennego oraz w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy z 2023 roku. Na wzgórzu Gromnik już obecnie istnieje infrastruktura sportowo-rekreacyjna, która została zrealizowana zgodnie z wcześniejszymi założeniami planistycznymi. Obiekt ten pełni funkcję rekreacyjno-krajobrazową oraz stanowi ważną atrakcję turystyczną dla regionu „Wzgórza Strzelińskich”. Nowe ustalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego nie wprowadzają znaczących zmian w sposobie użytkowania tego terenu. Ich celem jest wyłącznie utrzymanie istniejącego zagospodarowania oraz dostosowanie zapisów do aktualnych potrzeb i wymogów ochrony środowiska. Dzięki ekstensywnej formie zagospodarowania oraz zapisom planu, które uwzględniają zasady ochrony przyrody, nie przewiduje się negatywnego wpływu na środowisko. Istniejące i planowane zagospodarowanie Wzgórza Gromnik zostało zaprojektowane w taki sposób, aby minimalizować ingerencję w naturalne siedliska i procesy przyrodnicze. Dzięki temu zachowane zostaną warunki sprzyjające bytowaniu chronionych gatunków zwierząt, w tym nietoperzy, które zamieszkują lasy i okolice wzgórza. Nietoperze, będące kluczowym elementem lokalnego ekosystemu, nie powinny odczuć negatywnych skutków wynikających z planowanego utrzymania funkcji sportowo-rekreacyjnych na tym terenie. Wprowadzane w planie miejscowym ustalenia są zatem zgodne z zasadami zrównoważonego rozwoju i uwzględniają zarówno potrzeby środowiskowe,

¹¹ Rozporządzenie Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 27 marca 2023 r. w sprawie specjalnego obszaru ochrony siedlisk Wzgórza Strzelińskie (PLH020074) (Dz.U. z 2023 r. poz. 860)

jak i cele związane z rozwojem infrastruktury turystyczno-rekreacyjnej. Obszar Wzgórza Gromnik nadal będzie pełnił swoją funkcję jako atrakcyjny punkt turystyczny, bez szkody dla chronionych gatunków i lokalnego krajobrazu.

W projekcie wprowadzono także szereg ograniczeń dotyczących lokalizacji inwestycji, które mają na celu zapewnienie, że działalność na tym terenie nie spowoduje ponadnormatywnych obciążeń dla środowiska. Zostały określone szczególne wymagania, które mają zapobiec przekroczeniu dopuszczalnych norm w zakresie zanieczyszczeń, hałasu oraz innych aspektów mających wpływ na jakość środowiska. Celem tych zapisów jest minimalizacja negatywnego oddziaływania na przyrodę i zapewnienie jej dalszej ochrony w długoterminowej perspektywie. Dodatkowo, projekt uwzględnia zapisy chroniące istniejące siedliska przyrodnicze, a także stanowiska chronionych gatunków zwierząt, roślin i grzybów. Wszelkie inwestycje muszą być zgodne z przepisami ochrony gatunkowej, co oznacza, że nie mogą prowadzić do zniszczenia lub zakłócenia miejsc bytowania tych gatunków. Takie podejście pozwala na harmonijne połączenie rozwoju z ochroną bioróżnorodności, co jest kluczowe w kontekście zrównoważonego zarządzania przestrzenią. Wprowadzone zapisy dotyczące ochrony środowiska, a także określone parametry i wskaźniki zabudowy, mają na celu ograniczenie niepożądanych zmian w drzewostanie i lokalnym krajobrazie. W szczególności chodzi o to, aby nowa zabudowa nie wpływała negatywnie na charakterystyczne cechy terenu, takie jak roślinność leśna, ukształtowanie terenu czy widokowe walory krajobrazowe. Dzięki tym regulacjom, inwestycje na tym obszarze będą mogły być realizowane w sposób, który nie zniszczy naturalnych elementów krajobrazu, a wręcz przyczyni się do ich ochrony i dbałości o zachowanie estetyki oraz funkcji ekologicznych tego miejsca.

12. Ocena zmian w krajobrazie

Obszar objęty planem miejscowym jest terenem o typowym krajobrazie wiejskim. Na skutek realizacji planu miejscowego nie nastąpią znaczne zmiany w krajobrazie gminy. W zakresie ograniczenia niekorzystnego oddziaływania na krajobraz nowej zabudowy w planie przewidziano szereg ograniczeń i ustaleń mających na celu przeciwdziałanie niekorzystnym zmianom. Ustalenia przyjęte w planie miejscowym, dotyczące linii zabudowy, gabarytów pokrycia i kształtu dachu, wprowadzają ład przestrzenny na terenach przewidzianych pod zabudowę. Ograniczenie maksymalnej wysokości realizowanej zabudowy i ustalenie minimalnego wskaźnika terenów aktywnych biologicznie znacząco ograniczy niepożądane oddziaływanie wizualne.

13. Rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko

W projekcie planu miejscowego nie zaplanowano przedsięwzięć, których oddziaływanie wymagałoby kompensacji przyrodniczej. Na terenach przewidzianych pod zabudowę zachowanie właściwych proporcji między terenami zabudowanymi i zielonymi zapewniono przez wprowadzenie współczynnika minimalnego udziału powierzchni biologicznie czynnej. W zapisach planu miejscowego wprowadzone zostały również ustalenia odnośnie do infrastruktury technicznej, także dopuszczające odnawialne źródła energii służące zaopatrzeniu w energię cieplną oraz energię elektryczną. Ustalono, że odprowadzanie ścieków odbywać się będzie poprzez system kanalizacji sanitarnej, natomiast po spełnieniu warunków wynikających z przepisów odrębnych, dopuszczono także stosowanie indywidualnych rozwiązań w zakresie oczyszczania ścieków. Wprowadzono również ograniczenia w zakresie zaopatrzenia w energię cieplną - zaopatrzenie w energię cieplną nakazano zapewnić z indywidualnych lub grupowych źródeł zaopatrzenia w ciepło, w tym z odnawialnych źródeł energii, na warunkach określonych w przepisach odrębnych. Wprowadzone w

ten sposób ustalenia mają na celu przeciwdziałać negatywnemu wpływowi poszczególnych funkcji i możliwych, przyszłych działalności na środowisko (w szczególności w zakresie emisji zanieczyszczeń do atmosfery, zanieczyszczania gruntów oraz wód powierzchniowych i podziemnych), jak również ograniczyć tworzenie się konfliktów między poszczególnymi jednostkami terenowymi, zwłaszcza terenami przeznaczonymi pod zabudowę, a obszarami przyrodniczymi. W przypadku zaplanowanych terenów mieszkaniowo-usługowych lub usługowych zakazano ponadto realizacji niektórych funkcji, w tym: usług handlu hurtowego i usług handlu wielkopowierzchniowego. W ramach ochrony akustycznej dla jednostek terenowych przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową jednorodzinną, przeznaczonych na cele mieszkaniowo- usługowe, przeznaczonych pod zabudowę zagrodową oraz przeznaczonych na cele rekreacyjno- wypoczynkowe, wskazano dopuszczalne poziomy hałasu, określone w przepisach odrębnych i odpowiadające dominującemu przeznaczeniu terenu.

14. Rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projekcie planu

Wśród analizowanych wariantów rozwiązań, możliwych do zawarcia w projekcie miejscowego planu, wymienia się:

- wprowadzenie bardziej rozbudowanego lub zawężonego katalogu przeznaczeń terenów, bądź wyznaczenie terenów o uniwersalnym przeznaczeniu, np. mieszanym – łączącym zabudowę mieszkaniową, usługową;
- na terenach istniejącego i planowanego zainwestowania zmiana ustalonych wskaźników zabudowy, w tym podniesienie wskaźnika powierzchni biologicznie czynnej, obniżenie wskaźnika powierzchni zabudowy czy manewrowanie intensywnością zabudowy;
- wprowadzenie bardziej restrykcyjnych ustaleń planu miejscowego, m. in. w zakresie zasad ochrony środowiska bądź kształtowania ładu przestrzennego;
- pozostawienie dotychczasowego przeznaczenia terenu lub sposobu użytkowania.

Kierunki zagospodarowania przestrzennego dla miejscowości Samborowiczki ustalone zostały w *Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego gminy Przeworno*, co ograniczyło liczbę alternatywnych rozwiązań w zakresie przeznaczenia terenu. Niemniej jednak szczegółowa analiza alternatywnych rozwiązań zawartych w projekcie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wykonywane były w trakcie jego sporządzania. W związku z czym wybór rozwiązań spośród możliwych, dopuszczonych zapisami studium, alternatyw następował już na etapie projektowym.

W zakresie wyznaczenia terenów przeznaczonych pod rozwój zabudowy mieszkaniowej, mieszkaniowo-usługowej i zagrodowej rozwiązaniem alternatywnym w stosunku do przyjętego jest pozostawienie terenów niezainwestowanych w obecnej, rolniczej funkcji. Rozwiązanie to nie uwzględnia jednak potrzeb gminy, której mieszkańcy na etapie poprzedzającym prace projektowe złożyli wnioski o przeznaczenie terenów niezainwestowanych pod zabudowę.

Jednym z głównych kryteriów, mającym wpływ na przeznaczenie terenu pod zainwestowanie, była odległość od istniejącej zabudowy oraz infrastruktury komunikacyjnej i technicznej. W projekcie planu miejscowego przyjęto rozwiązanie polegające na uzupełnieniu struktury funkcjonalno-przestrzennej wsi, w sąsiedztwie istniejących dróg oraz na obszarach posiadających dostęp do niezbędnej infrastruktury technicznej. Dopuszczenie odnawialnych źródeł energii w zakresie zaopatrzenia w ciepło oraz w energię elektryczną przyczyni się do zmniejszenia wykorzystania konwencjonalnej energetyki oraz pozytywnie wpłynie na środowisko przyrodnicze gminy oraz życie mieszkańców.

W zakresie rozwoju infrastruktury technicznej wybrano rozwiązanie polegające na dopuszczeniu realizacji elementów infrastruktury technicznej na terenach o różnych funkcjach pod warunkiem spełnienia wymogów przepisów odrębnych. Przyjęte rozwiązania pozwolą w przyszłości na etapie

przygotowania inwestycji wybrać najbardziej korzystne dla gminy w obowiązujących wtedy uwarunkowaniach gospodarczych rozwiązanie. Alternatywne rozwiązanie polegające na jednoznacznym wyznaczeniu terenów pod rozbudowę istniejącej infrastruktury technicznej nie uwzględniałoby zmienności planów inwestycyjnych operatorów poszczególnych sieci, w tym także pojawiania się i rozwoju nowych technologii.

15. Propozycje ustaleń sprzyjających ochronie środowiska

W celu uniknięcia bądź ograniczenia negatywnego oddziaływania nowych inwestycji na poszczególne komponenty środowiska przyjęto rozwiązania, umożliwiające zapobieżenie powstawaniu zanieczyszczeń oraz właściwe ich unieszkodliwianie. Miejskowy plan zagospodarowania przestrzennego zakłada:

- nakaz prowadzenia działalności niepowodującej przekroczenia standardów jakości środowiska, zgodnie z przepisami odrębnymi;
- ochronę akustyczną obszarów przeznaczonych na cele mieszkaniowo-usługowe, na cele rekreacyjno- wypoczynkowe oraz pod zabudowę zagrodową, gdzie obowiązują dopuszczalne dla tego rodzaju zagospodarowania poziomy hałasu, określone w przepisach odrębnych;
- zakaz przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco lub zawsze znacząco oddziaływać na środowisko, z wyjątkiem inwestycji celu publicznego;
- zaopatrzenie w wodę z sieci wodociągowej, zgodnie z przepisami odrębnymi, z dopuszczeniem budowy indywidualnych ujęć wody, na zasadach określonych w przepisach odrębnych;
- odprowadzenie ścieków systemem kanalizacji sanitarnej, z dopuszczeniem stosowania indywidualnych rozwiązań w zakresie oczyszczania lub gromadzenia ścieków, pod warunkiem spełnienia wymagań przepisów odrębnych;
- nakaz stosowania rozwiązań polegających na zagospodarowaniu wód w całości lub w części w miejscu opadu, w szczególności poprzez gospodarcze wykorzystanie, odparowywanie, rozsączanie do gruntów lub retencjonowanie, zgodnie z przepisami odrębnymi, z dopuszczeniem odprowadzania wód opadowych i roztopowych do kanalizacji, zbiorników wodnych, cieków wodnych lub rowów melioracyjnych, zgodnie z przepisami odrębnymi;
- nakaz zapewnienia zaopatrzenia w ciepło z indywidualnych lub grupowych źródeł zaopatrzenia w ciepło;
- dopuszczenie zaopatrzenia w energię elektryczną i ciepłą z odnawialnych źródeł energii;
- gospodarowanie odpadami zgodnie z wymogami przepisów odrębnych;
- zakaz realizacji przedsięwzięć mogących zawsze znacząco lub potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko.

Uwzględnione w planie zamierzenia w zakresie ochrony środowiska zapobiegają powstaniu poważnych zagrożeń dla środowiska i zapewniają realizację obowiązujących przepisów.

16. Propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień planu miejscowego oraz częstotliwości jej przeprowadzania

Z uwagi na fakt, że ustalenia projektu planu miejscowego nie przewidują realizacji inwestycji mogących wymagać szczególnego monitoringu, analiza skutków realizacji postanowień projektu planu miejscowego polegać powinna na kontynuacji monitoringu poziomów zanieczyszczeń w

poszczególnych składowych środowiska z dotychczasową częstotliwością. Monitoring skutków realizacji postanowień przyjętego dokumentu, w zakresie oddziaływania na środowisko powinien polegać na:

- analizie i ocenie stanu poszczególnych komponentów środowiska - w oparciu o wyniki pomiarów uzyskanych w ramach państwowego monitoringu środowiska, w ramach monitoringu środowiska prowadzonego w oparciu o wydane decyzje o środowiskowych uwarunkowaniach dla przedsięwzięć zlokalizowanych na obszarze objętym projektem planu miejscowego lub w ramach indywidualnych zamówień,
- kontroli i ocenie zgodności wyposażenia terenu w infrastrukturę techniczną z ustaleniami przyjętego dokumentu.

Analiza i ocena stanu poszczególnych komponentów środowiska w oparciu o wyniki pomiarów uzyskanych w ramach państwowego monitoringu środowiska powinna odnosić się do terenów objętych projektem planu miejscowego. Wśród badań stanu środowiska, w ramach „Strategicznego programu państwowego monitoringu środowiska na lata 2020-2025” prowadzonego przez Główny Inspektor Ochrony Środowiska, wyróżnia się monitoring:

- jakości powietrza – poprzez zbieranie informacji i danych dotyczących poziomów substancji w otaczającym powietrzu;
- jakości wody – w zakresie poziomów zanieczyszczeń wód powierzchniowych, wód podziemnych i Morza Bałtyckiego;
- gleby i ziemi – w zakresie chemizmu gleb ornych;
- przyrody - w tym wybrane gatunki ptaków, gatunki i siedliska przyrodnicze wymienione w załącznikach do dyrektywy siedliskowej, a także rzadkie lub szczególnie narażone na wyginiecie w skali kraju gatunki roślin, stan zdrowotny lasów;
- klimatu akustycznego – głównie poprzez strategiczne mapy hałasu i dodatkowe pomiary poziomu hałasu;
- pola elektromagnetycznego – głównie poprzez badanie promieniowania elektromagnetycznego z zakresu częstotliwości radiowych obejmujących pasmo co najmniej 3 MHz – 3 GHz;
- promieniowania jonizującego – pomiary na stacjach wczesnego wrywania skażeń promieniotwórczych, pomiary wód powierzchniowych i osadów dennych, a także powierzchniowej warstwy gleby.

Skutki realizacji postanowień planu miejscowego podlegać powinny bieżącym pomiarom, ocenom oraz analizom wpływu na środowisko wielu czynników, prowadzonym w ramach państwowego monitoringu środowiska na podstawie ustawy z dnia 20 lipca 1991 r. o Inspekcji Ochrony Środowiska, przez zobligowane do tego instytucje i służby. Stosownie do art. 10 ust. 2 Dyrektywy 2001/42/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 27 czerwca 2001 r. w sprawie oceny wpływu niektórych planów i programów na środowisko dla monitoringu znaczącego wpływu na środowisko realizacji planów możliwa będzie wykorzystanie istniejącego systemu monitoringu, w celu uniknięcia jego powielania.

Właściwe organy Głównego Inspektora Ochrony Środowiska, Inspekcji Ochrony Środowiska, Państwowego Instytutu Geologicznego, Starostów Powiatów, zarządzających głównymi drogami, głównymi liniami kolejowymi lub głównymi lotniskami oraz prezydentów miast o liczbie mieszkańców większej niż 100 tysięcy, prowadzą monitoring poszczególnych komponentów środowiska, w tym jakości powietrza, jakości wód, jakości gleby i ziemi, klimatu akustycznego, pól elektromagnetycznych i promieniowania jonizującego, zgodnie z kompetencjami określonymi w ustawie z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska oraz ustawie z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne.

W kontekście ustaleń omawianego w prognozie projektu planu miejscowego, szczególnie istotne będzie prowadzenie przez organy gminy lokalnego monitoringu w zakresie:

- przeglądów eksploatacyjnych urządzeń oczyszczających w przypadku zrzutu oczyszczonych wód opadowych i roztopowych (1 raz w roku),
- skuteczności i prawidłowości gospodarki odpadami (1 raz w roku),
- rodzajów i ilości zanieczyszczeń emitowanych do powietrza atmosferycznego (1 raz w roku).

Poza ogólnie przyjętymi wskaźnikami zanieczyszczeń poszczególnych składowych środowiska projekt planu miejscowy określa własne wskaźniki, które pozwalają na dokonanie oceny i monitorowania efektów jego realizacji, które nie są bezpośrednio związane z zakresem ochrony środowiska, natomiast pośrednio odnoszą się do zagadnień związanych np. z małą retencją i generalnym kształtowaniem środowiska mieszkaniowego, którego dotyczy plan miejscowy. Nie są one prawną metodą metody analizy w zakresie oddziaływania na środowisko, niemniej jednak prowadzenie tego typu badań może dać pełniejszy obraz o zagadnieniach kształtowania środowiska. W związku z czym podane w formie ilościowej wskaźniki pozwolą na przeanalizowanie skutków poszczególnych działań i wynikające z nich zmiany w środowisku. W ramach prac nad prognozą dokonano oceny zapisanych w planie wskaźników. Uznano, że są one właściwe i pozwolą na dokonanie oceny skutków realizacji poszczególnych zamierzeń. Wskaźnikami tymi są m. in.:

- powierzchnia biologicznie czynna,
- wskaźnik minimalnej i maksymalnej intensywności zabudowy,
- maksymalna wielkość powierzchni zabudowy.

Weryfikacja wartości tych wskaźników powinna być prowadzona każdorazowo przez organ administracji architektoniczno-budowlanej (samorząd powiatowy) w trakcie oceny zgodności zamierzenia z planem przed wydaniem pozwolenie na budowę. Dodatkowo, analiza skutków realizacji przyjętych wskaźników powinna odbywać się przynajmniej raz na kadencję rady gminy, w trakcie dokonywania analizy zmian w zagospodarowaniu przestrzennym gminy przy sporządzaniu przez organy gminy oceny aktualności studium i planów miejscowych.

17. Informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko

Z uwagi na lokalny zasięg oddziaływania oraz znaczne oddalenie wsi od granic transgraniczne oddziaływania na środowisko nie wystąpi.

18. Streszczenie w języku niespecjalistycznym

Przedmiotem opracowania jest obszar objęty projektem *miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obrębu Samborowiczki*. Zakres prognozy jest zgodny z obowiązującymi przepisami w tym zakresie. Głównym celem planu miejscowego jest zmiana przeznaczenia terenów oraz ustalenie parametrów zabudowy i wskaźników zagospodarowania dla obszaru objętego uchwałą, w oparciu złożony wniosek i obowiązujące *Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Przeworno*. W części dotyczącej uwarunkowań scharakteryzowano gminę i obszar opracowania, głównie pod kątem położenia, stanu środowiska i występowaniu obszarów i obiektów cennych przyrodniczo.

W dalszej części prognozy odniesiono się do wpływu na środowisko ustaleń sporządzanego planu miejscowego. Ustalono, że w przypadku braku realizacji projektu planu miejscowego mogą zajść niekontrolowane zmiany w środowisku, w wyniku prowadzenia procesu budowlano-inwestycyjnego. Obecny stan środowiska oceniono jako dobry. Wymieniano istotne problemy ochrony środowiska dla tego obszaru. W kolejnym punkcie oceniono przyjęte w planie miejscowym rozwiązania

funkcjonalno-przestrzenne. Pozytywnie oceniono zachowanie w projekcie mpzp właściwych proporcji pomiędzy terenami o różnych funkcjach oraz zastosowane parametry i wskaźniki zabudowy.

Kolejny punkt zawierał opis międzynarodowych, wspólnotowych i krajowych celów ochrony oraz ocenę w jaki sposób te cele zostały uwzględnione w projekcie mpzp. Przewidywane oddziaływania na środowisko zostały opisane w rozbiciu na pozytywne i negatywne oddziaływania pośrednie i bezpośrednie, wtórne, skumulowane, krótko-, średnio- i długoterminowe, oraz stałe i chwilowe. W toku analizy stwierdzono, że większość oddziaływań wystąpi w mniejszym lub większym natężeniu. W prognozie przeanalizowano również i oceniono wpływ ustaleń mpzp na poszczególne elementy środowiska. Nie stwierdzono znaczącego oddziaływania na którąkolwiek ze składowych środowiska. Projektowane w planie miejscowym zainwestowanie będzie odpowiedzią na złożone wnioski do planu, z zachowaniem wiejskiego krajobrazu.

W prognozie przeanalizowano alternatywne rozwiązania do tych wskazanych w planie miejscowym. Wprowadzone ustalenia planu chronią przed ryzykiem wystąpienia zagrożenia dla środowiska i zdrowia ludzi. Planowane rozwiązania infrastrukturalne mają skutecznie chronić środowisko przed ponadnormatywnymi zanieczyszczeniami i wystąpieniem szczególnych zagrożeń dla środowiska.

Na terenie objętym planem miejscowym brak jest obszarów objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem na środowisko, z wyjątkiem inwestycji celu publicznego. Planowane w projekcie planu funkcje nie spowodują znaczącego oddziaływania na środowisko. Skutki dla środowiska, wynikające z planowanego zagospodarowania terenu, będą miały charakter zarówno pozytywny jak i negatywny.

W celu uniknięcia bądź ograniczenia negatywnego oddziaływania nowych inwestycji na środowisko przyjęto rozwiązania umożliwiające zapobiegnięcie powstawania zanieczyszczeń oraz właściwe ich unieszkodliwianie. Z uwagi na fakt, że ustalenia planu nie przewidują realizacji inwestycji mogących wymagać szczególnego monitoringu, analiza skutków realizacji postanowień planu miejscowego polegać powinna na kontynuacji monitoringu poziomów zanieczyszczeń w środowisku z dotychczasową częstotliwością oraz kontroli przestrzegania ustalonych wskaźników zabudowy i zagospodarowania terenów. Oddziaływanie transgraniczne nie wystąpi.

Załącznik

do *Prognozy oddziaływania na środowisko miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obrębu Samborowiczki.*

Oświadczenie

o spełnieniu wymagań, o których mowa w art. 74a. ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko

Oświadczam, że jako jeden z współautorów i zarazem kierujący zespołem, który opracował „*Prognozę oddziaływania na środowisko miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obrębu Samborowiczki*” spełniam wymagania, o których mowa w art. 74a ww. ustawy tj.:

- ukończyłem, studia magisterskie na kierunku Gospodarka Przestrzenna na Wydziale Architektury Politechniki Wrocławskiej;
- posiadam, co najmniej 5-letnie doświadczenie w pracach w zespołach przygotowujących prognozy oddziaływania na środowisko do projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, a w tym czasie brałem udział w przygotowaniu, co najmniej 5 raportów o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko lub prognoz oddziaływania na środowisko

„Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.”.

Paweł Pach

dr inż. Paweł Pach
PLANISTA PRZESTRZENNY-URBANISTA
ul. Czeresniowa 2A, 55-003 Wojnowice
tel. 604 709 885